

ŠentRUPERT

Glasiilo Občine Šentrupert

• LETO: IX. / 3 • Jesen 2007 • Glasilo izhaja štirikrat letno • Za občane Občine Šentrupert brezplačno •

V NOVO ŠOLSKO LETO

Mesec dni novega šolskega leta ...

Ob vsakem začetku se vsi vključeni v ta začetek po svoje sprašujemo in razmišljamo, kaj bi v novem šolskem letu spremenili, bolje naredili ... To velja tudi za vse nas, ki nam je dejavnost šole nadvse pomembna: učitelje, starše in tudi učence.

Tretjega septembra smo v šolsko skupnost sprejeli 20 prvošolcev; učence in starše je pozdravil tudi župan Rupert Gole. V šoli se zavedamo, kako pomemben je začetek pouka za otroke – kako pomembno je, da si otrok pridobi veliko dobrih izkušenj, saj se bo tako dobro počutil in bo rad delal v šoli.

Program devetletke je letos razširjen še na peti razred, program osemletke se letos še zadnjič izvaja samo v petem razredu osemletke. Letos imamo v 11 oddelkih 219 učencev. Nekateri učenci od 1. do 5. razreda devetletke so vključeni tudi v dva oddelka podaljšanega bivanja.

V oddelku vrtca smo letos sprejeli 21 otrok – novincev; tako je v treh oddelkih vrtca vključenih 62 otrok.

Tudi letos so učencem zadnje triade namenjene pestre vsebine izbirnih predmetov, prav za vse starostne skupine otrok so na voljo še interesne dejavnosti, ki dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo pouk.

V pouk in predvsem v dneve dejavnosti smo vključili zelo raznovrstne vsebine, tako da lahko vsak učenec najde stvari, ki ga zanimajo. Sodelovali bomo na razpisu Turistične zveze Slovenije, ki vabi šole, da sodelujejo na temo *Od zrna do kruha* ter pri mednarodnem projektu *Otroci za prihodnost*, kjer bodo otroci na različnih stopnjah spoznavali vzroke za podnebne spremembe, pridobivali znanje, kako kaj izboljšati ali prispevati k izboljšanju razmer.

Ne morejo pa biti v šoli samo vsebine, ki so zanimive in zanimajo večino otrok. Tu so tudi večno veljavne temeljne vsebine in veščine, ki zahtevajo čas, vztrajnost, potrpljenje ...

Ob vseh pestrih vsebinah se mi zdi pomembno, da starši in učitelji pomagamo otrokom prav izbrati in oblikovati cilje, sestaviti načrt dela oziroma dejavnosti, kako bodo cilje dosegli; pri tem jih spodbujajmo in podpirajmo, naloge pa naj opravijo sami. Le tako bodo otroci zaupali vase in v svoje sposobnosti.

Zelo uspešno šolsko leto za vse želim!

Polona Rugelj, ravnateljica

ŽUPANOVA BESEDA

Bogata jesen

Letošnja jesen je bogato obrodila; tudi za našo občino ta jesen prinaša vidne sadove preteklega dela. Občinski prostori se polnijo s člani občinske uprave, na cestah so se pričela prva večja dela. Razpisi za črpanje sredstev iz proračuna so objavljeni. V delu so različni projekti za različne investicije, ki jih bomo izvajali v prihodnosti. S prvim oktobrom prevzemamo vse aktivnosti s strani Občine Trebnje, ki so jih do sedaj vodile strokovne službe občinske uprave prejšnje skupne občine. Prepričan sem, da nam je uspelo sestaviti zares strokovno in kreativno ekipo občinske uprave, ki bo zmogla in znala reševati vso tekočo problematiko in bo strokovno podprla začrtano vizijo razvoja naše občine. Pravzaprav me je bilo v začetku leta ravno tega najbolj strah. Motivirati mlad in perspektiven kader v času mnogih možnosti in priložnosti, da pride v Šentrupert in verjame v prihodnost le-tega, ni enostavno. Vendar je tudi to uspelo. Okrog sebe sem tako zbral relativno mlado ekipo, ki pa ima kljub temu za sabo že veliko delovnih izkušenj. Med sabo se zelo dobro razumemo in se veselimo vsakega skupnega delovnega dne. Predstavitev posameznih članov sledi v nadaljevanju. Procesi dela občinske uprave temeljijo na najsodobnejših informacijskih tehnologijah in skozi takšen način dela ustvarjamo tudi določeno prednost pred ostalimi. Kot prva slovenska občina uvajamo elektronsko projektno pisarno, ki nam omogoča vodenje in spremljanje projektov skozi spletno programsko podporo ter neposredno povezavo stroškov projekta s postavkami občinskega proračuna. Novi sodelavci me bodo tudi delno razbremenili reševanja problematike, ki sem jo do sedaj moral reševati sam. Zaradi prevelikega obsega nekatere stvari niso prišle na vrsto. Hvaležen sem za vašo potrpežljivost in razumevanje. Zelo sem hvaležen tudi mojim svetnikom, ki se vključujejo v delo občine in brez kakršnega koli nadomestila rešujejo tekočo problematiko. Ko sem 17. septembra praznoval svoj rojstni dan, sem dobil enega izmed najlepših daril v življenju. Po koncu uradnih ur v ponedeljek, sem, ko sem imel še sestanek v svoji pisarni, kar naenkrat iz občinske sejne sobe zaslišal voščilo, ki je prihajalo iz množice grl: »Vse najboljše za te!« Stopil sem v sejno sobo, ki je bila natrpana z mojimi svetniki, s člani občinske uprave, predsedniki odborov, članov nadzornega odbora in z življenjskimi sopotni-

Dogajanja v občini

ki vseh naštetih. Po voščilu in kozarčku penine so me odpeljali k Vidi na Okrog, kjer smo se veselili naprej. Dragi moji sodelavci, to presenečenje, ki ste mi ga pripravili, je največje potrdilo vašega zaupanja v moje delo in trud, ki ga vlagam v našo skupno prihodnost in skozi to tudi najlepše darilo, ki sem ga lahko od vseh vas prejel za moj prvi rojstni dan v županskem mandatu. Hvala vam!

Z zaupanjem zrem v prihodnost. S prvim oktobrom se prične novo obdobje – tisto obdobje, ki smo ga pravzaprav čakali in na katerega smo se tako dolgo pripravljali. Samostojno odločanje o naši prihodnosti.

In naj na koncu dodam v razmislek še tole. Pred kratkim me je kolega župan Lukovice Matej Kotnik, ki je tudi arhitekt, povabil na otvoritev prenovljenega trga. Lukovica je samostojna občina postala v letu 1995. Kar dvanajst let je minilo od tedaj, ko je bil trg v Lukovici eden izmed najbolj zanemarjenih trgov, do otvoritve pa se je – po mojem mnenju – pokazal za enega izmed najboljših sodobnih trgov v Sloveniji. Uspelo je. Želeli so si, da bi uspeli prej. Pa ni šlo. Vendar z jasno vizijo in s ciljem je uspelo zdaj. Kolega župan pa je v svojem nagovoru izrekel misel: »Preden se vprašamo, kaj je občina naredila za nas, se vprašajmo tudi, kaj smo mi naredili za občino.« Naj ta misel velja tudi za nas. Vsak izmed nas naj se potruži, da tudi sam nekaj prispeva k skupnemu razvoju in h kvaliteti življenja in dela v naši občini. Da ne bo le zahteval, ampak tudi sam dal oziroma prispeval, kar zmore in zna.

Spoštovane občanke in občani, tudi vam želim bogato jesen – tako na polju, vinogradih kot tudi v vašem osebnem in poslovnem življenju.

Rupert Gole, župan

PREDSEDNIK DRŽAVE DR. JANEZ DRNOVŠEK NA OBISKU V ŠENTRUPERTU

»Za tak razgled bi morali zaračunati vstopnino!«

Šentrupert je 29. junija 2007 obiskal predsednik države dr. Janez Drnovšek. Obisk je bil zasebne narave, saj je bil cilj njegovega obiska ogled naše gotske lepote, za katero je, kot je sam dejal, že velikokrat slišal, osebno pa v Šentrupertu še ni bil. Predsednik ni želel medijske pozornosti, zato sta ga v Šentrupertu sprejela le naš župnik in dekan Mirko Simončič ter naš župan Rupert Gole, ki je predsedniku tudi podaril knjigo prof. Ivana Steklase Zgodovina župnije Šent Rupert na Dolenjskem.

Naš predsednik dr. Janez Drnovšek si je po ogledu cerkve v Šentrupertu za krajši čas oglasil tudi na turistični kmetiji pri Deželanu

na Hrastnem. Bil je navdušen nad našimi lepimi kraji in je v prijetnem pogovoru celo rekel, da je pri nas tako lepo, da bi lahko razgled zaračunavali.

Po kosilu smo ga vprašali, če bi se z nami fotografiral in če lahko fotografijo objavimo v našem občinskem glasilu. Z nasmehom je takoj na to pristal, celo mesto je predlagal – pred brajdo – ter dodal, da bi rad prejel izvod našega glasila, v katerem bo objavljena fotografija.

Z veseljem smo mu obljubili.

Ruža Brcar

Foto predstavnik spremstva

Napovednik

DOGAJANJA V OBČINI	2	KULTURNI IN ŠOLSKI UTRIP	25
KORENINE PRETEKLOSTI IN SEDANJOSTI	16	NA MLADIH SVET STOJI	29
SPREHODI MED	20	NOVICE OD TOD IN DRUGOD	33

POGLEĐ NAZAJ

Od izida zadnje številke našega glasila, ko smo objavili sprejeti proračun, se je odvilo veliko aktivnosti, ki so prej morale čakati. Sprejeti proračun je namreč prvi pogoj za pričetek vseh vrst razpisov, ki so vezani na proračunske postavke. Prav tako je sprejeti proračun pogoj za prehod na samostojno financiranje, ki pa ga mora odobriti Ministrstvo za finance. Občina Šentrupert je na samostojno financiranje prešla s 1. avgustom 2007, saj so bili takrat izpolnjeni vsi zahtevani pogoji. Tako je bilo tudi v poletnih mesecih izjemno veliko aktivnosti – predvsem na področju zagotavljanja pravno formalnih pogojev za izvedbo različnih procesov. Bilo je tudi veliko usklajevanj med tremi župani, ki so bila v glavnem uspešna in zadovoljiva za vse strani. Do konca pa nismo prišli pri odloku o ustanovitvi skupnega javnega podjetja Komunala Trebnje, d. o. o., ker smo župani sicer dosegli zadovoljiv končni dogovor, vendar ga Odbor za okolje in prostor Občine Trebnje ni sprejel. Točka, okrog katere se vrtili največ razprav, je odločanje. Kot župan moram zagotoviti, da bo tudi Občina Šentrupert enakopravno odločala o posameznih ključnih odločitvah v skupnem javnem podjetju, četudi je naš delež prebivalstva, ki je vezan na storitve Javnega podjetja Komunala Trebnje, le 12.59%. Kot župan zagovarjam način odločanja, ki bo preprečil izglasovanje katere koli odločitve (tudi najmanjše in najmanj pomembne), če za to odločitev nista vsaj dva župana. Sprejemanje odločitev zgolj s strani enega župana (v tem primeru Občine Trebnje) je nedopustna in takšnega odloka kot župan ne nameřavam dati niti v razpravo odborom in občinskemu svetu.

V poletnih mesecih se je zvrstilo kar nekaj kulturnih prireditev iz programa Poletje v Šentrupertu. Ponovno se je izkazalo, da Šentrupert velja za kulturno prestolnico Mirnske doline, saj so bile vse prireditve izjemno dobro obiskane. Navdušeni so bili tudi izvajalci, saj so svoj program izvajali v čudovitih ambientih naših kulturnih spomenikov in pred hvaležno in navdušeno publiko.

V septembru se je že zapolnilo nekaj mest v občinski upravi v prostorih, ki so bili v avgustu dokončno opremljeni.

Javni razpisi za delovna mesta v občinski upravi

Kot župan sem sklenil, da je za vodenje vseh nalog in reševanje vse problematike v Občini Šentrupert potrebno zaposliti najboljše kadre, kar jih je sploh možno dobiti na trgu. Motivirati kvalitetne strokovnjake za to, da delajo v Šentrupertu, ni tako enostavno. V mestih se namreč ponuja veliko dobro plačanih delovnih mest, hkrati pa je še kup drugih priložnosti in možnosti za dodatno zaposlitev. To tudi sam dobro vem. Za vodenje Občine Šentrupert pa se nisem odločil in tudi volivci me niso izbrali, da bi to počenjal na povprečnem nivoju. Pogoji za slehernega kandidata so bili jasni – izmed pomembnejših je tudi znanje vsaj enega tujega jezika (prednost ima angleščina) ter popolna 'digitalna pismenost'. Le tako lahko oblikujem homogeno ekipo, ki bo med sabo komunicirala tudi s pomočjo sodobnih digitalnih komunikacijskih orodij ter bo usposobljena za povezovanje s tujimi državami, še posebej s sosedi v Evropi.

Javne razpise smo objavili na osnovi sprejete sistemizacije – v dveh 'paketi'; v prvi objavi smo iskali kandidate za delovna mesta direktor, višji referent (finance), višji svetovalec za okolje in prostor ter področje družbenih dejavnosti. To so tudi najbolj vitalna in najbolj pomembna področja, zato smo pohiteli in razpis objavili že v začetku junija in s tem uspeli izpeljati potrebne postopke, da smo lahko v septembru že zapolnili prva mesta.

V drugem delu pa smo objavili še razpis za dve prosti delovni mesti – poslovni sekretar ter svetovalec za okolje in prostor (področje komunalnih dejavnosti). Z rezultati razpisa sem izjemno zadovoljen, predstavitev posameznih izbranih članov občinske uprave pa sledi v nadaljevanju.

Investicije in projekti

Verjetno ste opazili, da so na cesti Šentrupert – Hrastno gradbeni stroji. Po pogodbi, ki smo jo podpisali z izvajalcem CGP Novo mesto, le-ta izvaja dela. Po skupnem pregledu cestišča z izvajalcem smo ugotovili, da so poškodbe veliko večje, kot smo sami predvidevali. Kot župan bom vseskozi zagovarjal, da se vse, kar se izvaja in financira iz občinskega proračuna, izvaja kvalitetno in po pravilih stroke. Tu ne bo kompromisov. Raje bomo naredili manj, a tisto ustrezno kvalitetno. Vse nekvalitetno izvedene ceste v preteklosti so namreč zdaj v breme naši občini! Osrednji problem je neustrezna utrditve cestišča; asfaltna prevleka tako nima ustreznega temelja in jo tako težka tovorna vozila uničijo že v nekaj letih.

Ob tej priložnosti bomo še asfaltirali nekaj odsekov, ki čakajo na to že nekaj let; asfaltirali bomo tudi makadamski odsek na Ravnah nad Šentrupertom – tako, da bo asfaltna cesta spojena s sosednjo občino Litijo.

Izdelan je tudi idejni projekt za jugozahodno obvoznico Šentruperta, za katero bomo še letos izdelali Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Za prizidek šole se trenutno izvajajo projekti za izvedbo in projekti za izbor izvajalca. Čakamo na dokončno odločitev Ministrstva za šolstvo glede sofinanciranja. Izmed 103 projektov v Sloveniji je bil naš projekt uvrščen na 25. mesto po prioritetah. Kaj dejansko to pomeni, pa ta trenutek še ne vemo.

Ob pomoči inženirja Menceja smo dobili hidrogeološko karto Občine Šentrupert, ki smo jo naročili že v prvih mesecih letošnjega leta. Karta označuje vse potencialne vodne vire v občini – in če koga zanima, se lahko oglasi med uradnimi urami na občini in se seznanji s podrobnostmi.

V oktobru se bo v občinski upravi zaposlil tudi univ. diplomirani inženir vodarstva in komunalnega inženirstva, ki bo pričel voditi in spremljati tudi druge projekte na področju cestne in komunalne infrastrukture.

S prvim oktobrom pa bo pričel delati v občinski upravi dr. Iztok Kovačič, arhitekt, ki bo vodil pripravo novega Občinskega prostorskega načrta. Vsi predlogi za spremembe, ki ste jih že podali, bodo obravnavani. Ko bo primeren čas, boste občani posebej pozvani za posredovanje novih predlogov.

Samostojno delovanje občine

Od 1. oktobra dalje Občina Šentrupert prevzema popolnoma vse aktivnosti, tudi tiste, ki jih je doslej za nas opravljala Občina Trebnje. Če česa ne bomo sami znali, se bomo posvetovali pri strokovnih delavcih Občine Trebnje in tako najkasneje v dveh mesecih postali popolnoma neodvisni – kar me še posebej veseli.

Za vse, česar nisem zajel v tem pregledu, a vas zanima, sem na voljo med uradnimi urami – osebno ali preko elektronske pošte oziroma telefona.

Rupert Gole, župan

PREDSTAVITEV OBČINSKE UPRAVE OBČINE ŠENTRUPERT

Občinsko upravo Občine Šentrupert skupaj sestavlja sedem oseb. Organizacijska struktura je nastala glede na stanje v naši občini ter ob analizi obsega dela, ki sem ga v preteklih devetih mesecih, ko sem se moral ukvarjati z vsemi področji, dodobra spoznal. Odločil sem se tudi, da glede na velikost občine in obseg pravnih poslov ne bomo razpisali delovnega mesta za pravnika, temveč se bomo s pogodbo dogovorili za zunanjo pravno pomoč.

Posamezna delovna mesta zasedajo:

Direktorica občinske uprave

Mateja Jazbec, univ. dipl. ekon.

e-naslov: mateja.jazbec@sentrupert.net

Mateja Jazbec (1971 v Novem mestu), univerzitetna diplomirana ekonomistka, prihaja iz Boštanj. Študirala je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in študij zaključila leta 1996. Njeno izobraževanje pa se tu ni končalo, saj je opravila še nekatera druga usposabljanja in izobraževanja, s katerimi si je nabrala dodatna strokovna znanja na področju vodenja in organizacije dela.

Praden je postala direktorica občinske uprave v Šentrupertu, je opravljala službo vršilke dolžnosti direktorice Regijskega pospeševalnega centra Posavje, kjer je mesto direktorice leta 2002 tudi prevzela. V nadaljnji poklicni karieri je bila skoraj dve leti tudi direktorica Tehnološkega centra Posavje, d. o. o.

Višja referentka za finance

Mojca Povhe

e-naslov: mojca.povhe@sentrupert.net

Mojca Povhe (1972 v Novem mestu), se je šolala v Trebnjem, Novem mestu ter Mariboru, šolanje pa zaključila na Poslovno-komercialni šoli v Celju.

Svojo službeno pot je začela kot poslovna sekretarka, nadaljevala pa kot vodja finančne službe ter direktorica financ in računovodstva.

Višji svetovalec za okolje in prostor

dr. Iztok Kovačič, univ. dipl. inž. arh.

e-naslov: iztok.kovacic@sentrupert.net

Iztok Kovačič (1973 v Novem mestu), je leta 1998 diplomiral na Fakulteti za arhitekturo, nato pa leta 2005 na istem področju dodal še doktorski naziv.

Že v študijskih letih je bil izredno aktiven na različnih področjih – od multimedijских projektov preko grafičnega oblikovanja in notranje opreme ter – jasno – arhitekture. Sodeloval je na več razstavah, na

tečajih ter projektih, od leta 2005 pa je zaposlen kot samostojni projektant. V občinski upravi Občine Šentrupert prevzema vodenje področja Okolje in prostor. Prva naloga, s katero se bo spopadel, bo priprava Občinskega prostorskega načrta po novem Zakonu o prostorskem načrtovanju.

Višja svetovalka za družbene dejavnosti

Danica Grandovec, dipl. ekon.

e-naslov: dani.grandovec@sentrupert.net

Danica Grandovec (1965 v Novem mestu), je študirala na Poslovni fakulteti v Mariboru ter nato diplomirala na Visoki šoli za upravljanje in poslovanje v Novem mestu.

V svoji poklicni karieri ima že številne izkušnje, saj je bila zaposlena kot davčna oziroma finančna knjigovodkinja, sledilo je področje trženja ter pet let vodenja poslovanja športne trgovine. Zadnjih osem let je bila zaposlena v občinski upravi Občine Trebnje na oddelku za družbene dejavnosti. Predstavlja osebo z mnogimi izkušnjami na najbolj vitalnem delu občinske uprave, kjer mora občina nenehno skrbeti za to, da v šoli, vrtcu in na področju socialnega varstva ter varstva starejših oseb vse nometeno poteka skladno z zakonodajo. Danica Grandovec bo skrbela tudi za društva in njihove potrebe.

Svetovalec za okolje in prostor

Miha Simončič, univ. dipl. inž. vodarstva in komunalnega inženirstva

e-naslov: miha.simoncic@sentrupert.net

Miha Simončič prihaja iz Šentjerneja (rojen 1979). Univerzitetni študij je zaključil na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani.

Delovne izkušnje si je nabral že med študijem in si do danes kljub mladosti pridobil ogromno delovnih izkušenj, največ na področju urejanja vodovodnega omrežja, komunalne in cestne infrastrukture. V občinski upravi bo na področju okolja in prostora prevzel vse, kar je povezano z in-

frastrukturnimi projekti - ceste, vodovod, kanalizacija, čistilne naprave, energetske postaje in podobno.

Poslovna sekretarka

Vesna Kočan

e-naslov: vesna.kocan@sentrupert.net

Vesna Kočan je po izobrazbi poslovna sekretarka, vendar svojo študijsko pot nadaljuje na Visoki poslovni šoli Maribor; prihaja s Trebelnega. Izmed vseh kandidat, ki so se prijavile na razpisano mesto poslovnega sekretarja občinske uprave Občine Šentrupert, je bila edina, ki izpolnjuje vse zahtevane pogoje, ki jih v okviru upravnega poslovanja občinske uprave zahtevamo od poslovnega sekretarja. Vesna Kočan zelo dobro pozna sistem javne uprave, saj ga je že spoznala skozi svojo dosedanjo poklicno pot tudi na Upravni enoti Trebnje in prav tako izkazuje sposobnosti organizirati in voditi delo poslovne sekretarke.

Administratorica

Irena Ribič

e-naslov: irena.ribic@sentrupert.net

Ireno Ribič (rojena 1965) občani že poznate, zato je ni treba predstavljati; v preteklosti je bila edina zaposlena na Krajevni skupnosti Šentrupert in je njeno delovno mesto z ukinitvijo KS avtomatsko prešlo na novoustanovljeno Občino Šentrupert. Irena Ribič bo na osnovi sprejete sistemizacije prerazporejena na delovno mesto administrator in ji bo direktorica občinske uprave dala opis del in nalog, ki jih bo izvrševala v okviru celotne ekipe občinske uprave.

Zunanji sodelavci

Pravnik Občine Šentrupert je kot zunanji sodelavec postal naš občan *Boštjan Sladič*, ki ga je življenjska pot prinesla v Šentrupert, kjer je našel zadovoljstvo, kot sam pravi, v lepi pokrajini, v druženju s prijaznimi ljudmi in v obdelovanju vinograda. Boštjan Sladič trenutno vodi dela višjega

policijskega svetnika v službi generalnega direktorja policije, v prihodnje pa se bo posvetil le potrebam naše občine. Končal je Višjo šolo za notranje zadeve in kasneje doštudiral še na Pravni fakulteti. Opravljen ima pravosodni izpit in tudi večletne delovne izkušnje na tem področju.

Delo občinske uprave Občine Šentrupert je in bo podprto s sodobnimi informacijskimi sistemi in orodji, ker bomo le tako lahko uspešno sledili nalogam ter vodili projekte naše občine. Zato je za vzdrževanje računalniške mreže in delovanje vseh računalnikov ter informacijskih sistemov na

Občini Šentrupert zadolžen zunanji sodelavec, univ. dipl. inž. računalništva, *mag. Boštjan Jerko* kot sistemski vzdrževalec, doma na Ravniku.

Rupert Gole, župan

Sedita: Mateja Jazbec, direktorica in Rupert Gole, župan

Stojijo od leve proti desni: Danica Grandovec, Vesna Kočan, Miha Simončič, Mojca Povhe, Iztok Kovačič, Boštjan Sladič in Boštjan Jerko

OBVESTILO

Občina Šentrupert je 14. septembra 2007 v Uradnem listu RS – številka 83/2007 - objavila javne razpise in pozive za sofinanciranje različnih programov iz proračuna Občine Šentrupert. Tako so objavljeni razpisi in pozivi za področje kmetijstva, kulture, podjetništva, sociale, športa ter turizma. Rok za prijavo je 14. oktober 2007.

Polna dokumentacija in obrazci so na voljo na sedežu občine oziroma na spletni strani Občine Šentrupert www.Sentrupert.net.

Občinska uprava Občine Šentrupert

OBČINSKI PRAZNIK

V prejšnji številki glasila ŠentRUPERT smo objavili natečaj oziroma povabilo vsem občanom, da predlagajo in utemeljijo datum bodočega občinskega praznika. Natečaj je bil anonimen in vsak predlog je bil obravnavan skozi šifro. Nagrada najboljšemu predlogu v višini 400 evrov pa je bila predvidena s postavke župana.

Komisija, ki sem jo kot župan imenoval, v sestavi: Rupert Gole, župan in arhitekt, Ruža Brcar, svetnica, predsednica odbora za družbeno dejavnost, Jože Frelih, starosta med nekdanjimi predsedniki sveta KS, prof. Apolonija Rugelj, ravnateljica OŠ dr. Pavla Lunačka, Mirko Simončič, župnik in dekan, ter prof. Jože Zupan, urednik glasila ŠentRUPERT, se je odločala med osmimi različnimi predlogi.

Predlogi, ki so prispeli na natečaj, pa so bili naslednji:

1. Datum referendum, na katerem je bila izražena odločitev za odcepitev od trebanjske občine in ustanovitev samostojne občine (9. april).
2. Prvi ali drugi in potrjeni datum za našo Občino Šentrupert (potrditev v parlamentu).
3. Ustanovitev prve Občine Šentrupert.
4. Datum sprejema prvega akta nove občine (statuta).
5. Datum sprejema prvega proračuna.
6. Datum prvih volitev v Občini Šentrupert (22. oktober 2006).
7. Datum rojstva prof. Ivana Steklase (10. oktober 1846).
8. Datum dograditve cerkve sv. Ruperta (2. junija 1497); poleg tega je datum povezan tudi z nekaterimi pomembnimi dogodki v preteklosti v Šentrupertu.

Komisija je vse predloge obravnavala in s petimi glasovi za in z enim vzdržanim glasom sprejela predlog za OBČINSKI PRAZNIK 2. JUNIJ – datum dograditve cerkve sv. Ruperta, našega največjega kulturnega spomenika.

Avtor predloga je prof. Jože Zupan, ki se je prav zaradi tega tudi vzdržal pri glasovanju. Glede na to, da je šlo za predloge, označene zgolj s šiframi, je bilo glasovanje objektivno, posamezni člani komisije pa so dodali:

- Gre za datum, ki se nanaša na dokončanje stoletne gradnje naše osrednje znamenitosti, cerkve sv. Ruperta, ki nedvomno predstavlja za naš kraj največji dosežek vseh časov.
- Cerkev je prav gotovo postala najbolj prepoznaven simbol našega kraja.
- Gre za kulturni spomenik, ki je skupen vsem in že vsebuje tudi ime kraja.
- Datum v začetku junija je zelo primeren za izvedbo praznovanja, ker je dovolj toplo za izvedbo aktivnosti na prostem, ker to še ni čas dopustov in počitnic, s tem pa ni odsotnosti prebivalstva ter učencev; z učenci je tako možno izvajati določen del programa.
- Cerkev sv. Ruperta predstavlja ustrezno izhodišče za pripravo celostne grafične podobe Občine Šentrupert (grb, zastava in ostalo).

Avtor prof. Jože Zupan je po odpiranju ovojnice s šiframi tudi utemeljil svoj predlog in izjavil, da se odpoveduje nagradi v korist širjenju že sedaj edinstvene zbirke Slovenske slikanice za otroke sveta na OŠ dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu. Njegovo željo bomo upoštevali in sredstva v višini 400 evrov namenili za nabavo novih slikanic slovenskih avtorjev in ilustratorjev, ki so prevedene v tuje jezike.

Na osnovi izbranega predloga za občinski praznik bo Občina Šentrupert pripravila razpisno gradivo za izvedbo natečaja za izbor celostne grafične podobe – simbolov Občine Šentrupert.

Profesor Jože Zupan pa je svoj predlog takole utemeljil:

»Kdaj občinski praznik?

Pred Občino Šentrupert je odgovorna odločitev: izbrati najbolj primeren datum za občinski praznik. Osnovni namen občinskega praznika je, da bi povezoval vse občane – ne glede na kakršno koli pripadnost. Zato je odločitev za pravi datum odgovorno dejanje.

Šentrupert je izjemno bogat na dveh področjih: naravna lepota in kulturna dediščina. Naravna lepota obiskovalce večkrat pritegne, da se odločijo za ponovitev obiska. Šentrupert pa je tudi kraj s častitljivo starostjo – omenja se kot najstarejša prafara na Dolenjskem, hkrati pa z neprecenljivo kulturno dediščino. Šentrupert se je v zadnjem obdobju začel razvijati tudi takrat, ko so se krajanji zavedali, da je kulturna dediščina vrednota.

Predlagam za občinski praznik **2. junij**, datum, ko je bila 1497 dokončno zgrajena cerkev svetega Ruperta, gotski spomenik mednarodnega slovesa. To potrjuje tudi nedavna razstava, ki je trenutno v Sloveniji, Gotska arhitektura v Sredozemlju.

Ob tem kaže spregovoriti nekaj besed o gradnji gotske cerkve:

Avtor razmišljanja je dr. Robert Peskar; posredujem v zelo skrajšani obliki:

„Naselje Šentrupert je svoje ime dobilo v 14. stoletju po cerkvenem patronu svetem Rupertu, prvem škofu v Salzburgu.

Najbolj verjeten pobudnik gradnje je bil celjski grof Herman II. Celjski, ki je leta 1393 pridobil patronat nad župnijo.

Na začetku 15. stoletja so cerkev zasnovali kot mogočno, v celoti obokano prostornino, vendar so sprva zgradili le zvonik z zvezdasto obokanim pritličjem, dolgi prezbiterij z zunanji oporniki in vzhodno steno ladje. Z gradnjo so nadaljevali sredi 15. stoletja in jo dokončali leta 1497 (na to spominja letnica nad vhodom v cerkev 1497), posvečena pa je bila leta 1520 – to je storil prvi sloven-

Bodite z nami ob

950-letnici Šentruperta

četrtek, 2. junija 1994, ob 18. uri v šoli

Kulturna dediščina

ski škof Jurij Slatkonja. Tedaj so ladjo obokali z zvezdastimi oboki in usmerjeni ladijski del modernizirali v triladijsko dvorano; hkrati z gradnjo oboka so cerkev tudi poslikali. Freske so verjetno prvotno krasile predvsem prezbiterij in obok ladje, a so ohranjene le na oboku ladje.

Cerkev je v drugi polovici 19. stoletja, ko je nastala vsa notranja oprema, doživela le nekaj manjših predelav, ki pa njene arhitekturne veličine še zdaleč niso okrnile.

Novogotski glavni oltar je iz leta 1865 iz carrarskega marmorja in predstavlja najvišji umetnostni dosežek neogotike pri nas.

Naj temu razmišljanju dodam še besedilo, ki spremlja razstavo Gotska arhitektura Sredozemlja GOTHICmed:

„Gotska cerkev sv. Ruperta, prvič omenjena 1163, je osrednja prostorska točka v vasi Šentrupert na Dolenjskem. V tlorisu jo sestavljajo dolgi prezbiterij ali kor z zunanji oporniki, zvonik na severni strani in vzdolžno usmerjena ladja. Posebej zanimiv je obok v pritličju zvonika, ki sodi med najstarejše primere takšne vrste v Evropi.“

Kar nekaj dogodkov v preteklosti potrjuje upravičenost, da bi bil 2. junij občinski praznik:

Prvi tak dogodek je bil 2. junija 1994, ko smo se spominjali 950-letnice prve omembe Šentruperta; ta datum nam je sporočila Ema Krška, ki je svoja posestva v Škrljevem (tam je bil začetek te doline) 1044. leta podarila šentruperski župniji.

Tedaj smo se spomnili 75-letnice Čebelarskega društva Šentrupert; ob tej priložnosti smo obnovili Lunačkov čebeljak in še danes so v njem čebele.

V šoli pa je bila obsežna razstava etnoloških predmetov.

Nad vse pomemben pa je bil tudi dogodek, ko smo 2. junija 1997 počastili 500-letnico dokončanja gotske cerkve. Slikar Janko Orač je za to priložnost izdelal grafični list šentruperske cerkve, OŠ dr. Pavla Lunačka pa je tedaj že drugič (prvič je bilo septembra 1994) organizirala slikarsko srečanje poznanih slikarjev Veljka Tomana, Franceta in Domna Slane, Janka Orača in Bogdana Breznika. Slovesnost je počastil dr. Alojzij Šuštar, naš prvi nadškof in metropolit; tedaj sta skupaj z župnikom Janezom Vidicem dobila prvi številki grafičnega lista šentruperske cerkve.

Ob tej priložnosti je bil restavriran kip svetega Ruperta v kapeli proti pokopališču (sprva je bil kip v glavnem oltarju cerkve sv. Ruperta).

Zadnja počastitev, vezana na 2. junij, pa je bila 2. junija 2000, na prehodu tisočletja, ko je bilo tretje srečanje slikarjev na temo Kulturna dediščina Šentruperta.

Naša ponovno vrnjena občina bi tudi z določitvijo občinskega praznika 2. junija pripomogla, da bi se šentruperska gotska cerkev – osrednji spomenik naše kulturne dediščine – še hitreje obnavljala in dostojanstveno kazala vrednote preteklosti novim rodovom.

In končno: Če je bila šentruperska gotska cerkev izbrana med vsemi slovenskimi spomeniki gotike za razstavo v Sredozemlju, je verjetno tudi naša dolžnost, da smo ponosni na ta edinstveni izdelek človeškega uma v našem kraju.

Hkrati pa prav podoba gotske cerkve nudi obilo priložnosti za oblikovanje ostalih simbolov – celostne podobe naše Občine Šentrupert.«

X7LP9

Rupert Gole, župan

IZLET PO SLOVENSKEM PRIMORJU

Občinska zveza RK Trebnje in Krajevna organizacija RK Šentrupert sta 25. septembra 2007 organizirali enodnevni izlet po Slovenskem primorju. Izlet je bil namenjen starostnikom, članom RK, ki so že dopolnili 70 let. Na izletu smo jih spremljali aktivisti KO Rdečega križa Šentrupert in sekretarka Občinske zveze RK Majda Miklič.

Ob sedmi uri smo se zbrali na trgu v Šentrupertu. Pot smo nadaljevali z dvema avtobusoma – bilo nas je 81 – skozi Mirno in Trebnje mimo Ljubljane, nato pa po primorski avtocesti do Loma, kjer je sledil krajši postanek za kavico. Mimo Postojne in Divače smo nadaljevali pot do Črnega Kala, ki je že nudil prvi pogled na Jadransko morje, od tam pa že po znamenitem novem črnokalskem viaduktu proti Kopru in Strunjanu.

V Strunjanu je bil prvi daljši postanek, ki smo ga izkoristili za ogled znamenitega

križa ter ogled znanega Marijinega romarskega središča, kjer je bila za tiste, ki so to želeli, tudi sveta maša.

Po maši smo se odpeljali do Portoroža, kjer smo z barko nadaljevali pot mimo Pirana, Izole in Kopra – vse do Debelega Rtiča. V zdravilišču na Debelem Rtiču nas je prijazno sprejela direktorica Vlasta; tam je bilo poskrbljeno za kosilo, z vodičko pa smo se sprehodili tudi do morja, spotoma pa nam je še podrobno opisala zgodovino zdravilišča.

Za vse pa je bil v tem zdravilišču najbolj presenetljiv nenapovedan dogodek – obisk našega župana Ruperta Goleta, ki je med kosilom stopil v jedilnico in na šegav način spregovoril: »Zvedel sem, da so moje občane nekam odpeljali, pa sem prišel pogledat, kako je z njimi in kako se imajo.« V jedilnici je nenadoma postalo nadvse živahno in veselo, v to vzdušje pa je stekla do župana

Staretova Ivanka in mu zrecitala pesem ter voščila za god, ki ga je imel prav tistega dne. Skratka, nenaden obisk župana je bil zadevek v polno!

Župan je še pred tem obiskal direktorico zdravilišča, se ji zahvalil za gostoljubje in ji podaril Steklasovo zgodovino župnije Šent Rupert na Dolenskem.

Ko smo bili napolnjeni z dodatno energijo, smo se na poti ustavili še v Hrastovljah, naši zadnji postojanki, kjer smo si v cerkvi ogledali znamenite freske – Mrtvaški ples.

Zadovoljstvo občanov in spremljevalcev je bilo poleg prijetnega vzdušja na izletu, županovega obiska, okronano še s čudovitim vremenom. Vrnili smo se z lepimi vtisi in željami po ponovnem druženju.

Ruža Bracar

POLETNA AVANTURA PLANINSKEGA DRUŠTVA POLET

Planinsko društvo Polet je tudi letos organiziralo poletni pohodni tabor – tokrat v osrčje Apeninskega polotoka in na Sicilijo. Udeležilo se ga je 17 pohodnikov; vodila sta vodnika Damjan in Bojan. Da je vse potekalo, kot je treba, je poskrbel tudi prevoznik Weber iz Sevnice; njegov avtobus sprejme le 20 potnikov, saj je polovico prostora predelano v ležišča. Za ostale nujne stvari pa smo potniki z vodstvom na čelu sami poskrbeli. Kuhali smo v skupinah, se družili in zabavali. Seveda smo poskusili tudi jedi slavne italijanske kuhinje po različnih mestih, kjer smo se pač ustavljali.

Potovanje smo pričeli 7. julija 2007; kljub nočnim uram nas je ob odhodu spremljala harmonika.

Pot je bila od vsega začetka zabavna; en potnik se nam je pridružil v Trebnjem in še pet v Ljubljani; mejo smo prestopili v Fernetičih in imeli do Rima krajše postanke za potešitev lakote ali žeje.

Damjan, vodja potovanja, in skupina, ki je projekt pripravljala, sta si potovanje zamislila v dveh sklopih: v prvem naj bi bila prednostna naloga osvojitve najvišjega vrha Apeninov v pogorju Gran Sasso – Corno Grande, vzpon na štiri vulkane – Vulkano in Stromboli na Liparskih otokih ter Vezuv nad Neapljem in Etno na Siciliji; drugi sklop pa je zajemal turistične znamenitosti od Rima do Sicilije, ki je bila naš cilj.

Osmico smo začeli risati v Bomarzu – s filozofskim sprehodom po parku pošasti, govorečem o ljubezni, smrti, spominu in resnici. Postavljen je bil v spomin na iz-

gubljeno ljubezen – z grobnico na sredini, ki nas je spomnila na še večjo umetnino – Taj Mahal. Sledila je vožnja mimo Rima proti izhodišču za prvi vrh. Vsak osvojen vrh je doživetje zase, od večerne vožnje Campo Imperatore s čudovitim sončnim zahodom, pravljničnimi silhuetami gora na škrlatni podlagi do jutranje hoje na markantni Corno Grande (2.912 m.), kjer smo uživali ob veličastnih pogledih na hrbet Apeninov. Po osvojenem vrhu smo se odpeljali proti Neaplju – do Cassina, kjer smo si ogledali samostan Monte Cassino, ki je nekaj posebnega. Tu je deloval sv. Benedikt, ustanovitelj istoimenskega krščanskega reda, znane so zgodovinske bitke, med njimi zadnja med drugo svetovno vojno, ko so zavezniki samostan skoraj do tal porušili, saj je v njem imela oporišče nemška vojska. V obleganju je padlo na tisoče poljskih in francoskih vojakov; to dokazujejo tudi množična grobišča v neposredni bližini. Američani so po

drugi svetovni vojni priznali napake pove-ljujočih generalov in vložili ogromno denarja, da je lahko ponovno zrasel prav tak samostan, kot je bil.

Nočna vožnja nas je pripeljala do vznožja vulkanskega žrela Vezuva; tu smo se prvič srečali z žveplenimi plini in vročo paro – kot priprava na obisk ognjenika Vulkano, ki smo ga osvojili dva dni kasneje; tam smo se dobesedno dušili v žvepljenih plinih. Po mnenju predsednika društva vinogradnikov smo se tako zaščitili, da se nas dolgo ne bi prijela kakšna bolezen. Ko smo bili od žvepla pregreti – ob kopanju v žvepljenih vreclih na Liparskem otočju – smo se odpravili na tržnice Palermo, središča Sicilije, kjer smo uživali ob mediteranskem melosu in lepotah arhitekture ob stičišču dveh plošč in kultur. Slikoviti mozaiki cerkve Monreale in stare Rimske Ville del Casale so nas popeljali skozi žitna polja v notranjosti do parkirišča na 2.000 metrov nad

morjem, ob nepozabnem večernem razgledu ob vznožje najaktivnejšega vulkana v Evropi – Etne. Gledati v več kot dva kilometra globoko žrelo Etne na 3.200 metrov nadmorske višine je, kot da bi gledal v peklo – občutkov se ne da popisati.

Za vse težave, ki smo jih imeli z vročino in žveplom, je bila dolina Alcantra z mogočnimi granitnimi klifi in s kanjonom, vsekanim med njimi, kot nagrada, kopanje v hladni vodi pa prava osvežitev. Tistega dne smo s čudovitimi vtisi zapustili Sicilijo, da bi lahko v naslednjih dneh prekrizarili ško-renj ponovno do Slovenije. Vožnja po cesti

Sorrentskega polotoka do Amalfija je bila za nas spet doživetje, prav tako pa tudi uživanje na plaži mondenega letovišča v Sorrentu z rujno kapljico. Od daleč smo z nostalgijo opazovali krater Vezuva, saj smo tisti večer zapustili vzhodno obalo Italije in se odpravili na njen vzhodni del skozi tunnel pod Apenini – natanko pod vrhom pred dnevi osvojenega Corna Grande. Navdušeni smo bili tudi nad ogledom jame Frassasi; po besedah vodičke je jama stara okoli milijon let, odkrili pa so jo šele v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Jama je dolga kar 23 kilometrov, za ogled sta dva kilome-

tra. Mogočne jamske tvorbe predstavljajo pravi svet v malem!

Na poti domov smo se ustavili še v San Leu, mestu in trdnjavi, ki s svojo silovitostjo kraljuje na vrhu skale. V trdnjavi je po prostori prikazan nastanek in življenje tega mesta; nekateri so se navduševali nad orožjem, drugi so podoživljali življenje in trpljenje v nekdanjih mučilnicah, tretji pa občudovali trdnjavo kot arhitektonsko umetnino ...

Doživetja na potovanjih bogatijo duha in izpolnijo naša pričakovanja – pridružite se nam kdaj!

Marija, Bojan in Damjan, poletovci

PGD ŠENTRUPERT POČASTILO 108-LETNICO OBSTOJA

Prostovoljno gasilsko društvo Šentrupert je osrednje gasilsko društvo na območju znova nastale Občine Šentrupert, saj operativno pokrivamo 21 vasi s številnimi zaselki. Zato moramo biti temu primerno opremljeni in usposobljeni, da v vsakem trenutku lahko priskočimo na pomoč človeku v nesreči.

Pred osmimi leti smo nabavili novo avto-cisterno, letos pa smo jo še nadgradili in dodatno opremili. To je stalo sedanjih 3.400 evrov.

V letu 2004 smo nabavili vozilo Peugeot s prikolico za prevoz gasilske opreme; izdelal jo je obrtnik Marjan Bartolj z Vrha, ki

nas pri vseh akcijah podpira – zato tudi iskrena zahvala!

V letu 2005 smo nabavili novo motorno brizgalno znamke Ziegler, ki ima zmogljivost preko tisoč litrov vode v minuti; v naslednjih dveh letih pa smo nabavili precej nove opreme.

Lani jeseni smo začeli s preureditvenimi deli v kletni etaži, letos pa smo 7. julija odprli prenovljene prostore – dve kleti – med njimi ima ena klimo, tako da je lahko vsa pijača primer-no hlajena. Predvsem pa smo veseli nove kuhinje, četudi še ni povsem opremljena. Nove prostore je odprl naš župan Rupert Gole, blagoslovil pa kaplan Tone Maroš.

Nekaj finančnih sredstev smo zbrali z organizacijo tradicionalne gasilske veselice, predvsem pa z zbiranjem prispevkov med vsemi podjetniki v naši občini. Prav vsem bi se zahvalil – tudi za pomoč ob novem letu, ko vam dostavimo naš koledar. Veseli smo tudi obiska na veselici, saj je tudi to del povezave med nami.

Prav vsem, ki ste kakor koli pripomogli, da smo lahko prišli do nove opreme in prostorov, se iskreno zahvaljujem – tudi z našim pozdravom: »Na pomoč!«

Peter Kurent, predsednik

PRAZNOVANJE DESETLETNICE PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA ZABUKOVJE

23. junij 2007 je bil za nas velik praznik – praznovali smo desetletnico samostojnega Prostovoljnega gasilskega društva Zabukovje. Vendar smo gasilci v Zabukovju sodelovali v obliki organiziranega gasilstva že od leta 1974; takrat je bila ustanovljena gasilska desetina Zabukovje pod okriljem Prostovoljnega gasilskega društva Šentrupert. Vsako društvo ima svoje vzpone in padce, v Zabukovju pa smo v vseh teh letih tudi čutili željo, da bi ustanovili lastno društvo; ko nam je to 1997. leta uspelo, je bil za vse nas to velik vzpon. Že od ustanovitve gasilske desetine so bili ustanovni člani zelo prizadevni; tako smo skupaj zgradili gasilski dom. Nabavili smo tudi nekaj opreme, vendar pa smo bili kot desetina glede pomoči gasilske zveze in financiranja nabav vseskozi nekoliko zapostavljeni. Razvoj tehnike je z leti posegel tudi na področje gasilstva in tudi naše želje so bile usmerjene k večji aktivnosti društva in hkrati tudi nabavi sodobne opreme. Ob ustanovitvi društva pred desetimi leti smo razvili svoj prapor in v uporabo predali rabljeno gasilsko vo-

zilo. V tem obdobju smo pridobili tudi nekaj novih članov, predvsem mladih, na katere je društvo zelo ponosno.

Zdaj so nam bila odprta različna pota do večje aktivnosti, prepoznavnosti in razvoja društva. Gašenje požarov in reševanje je postalo vse zahtevnejše, zato je tudi prav, da smo gasilci tehnično opremljeni, izobraženi in zaščiteni. Če se ozremo na prehojeno pot, lahko ugotovimo, da je bil velik napredek na vseh področjih – vendar je bilo za dosego ciljev potrebno veliko napora.

Ob praznovanju smo predali v uporabo novo pridobitev - gasilsko vozilo GVM -1. Želimo, da bi nam res dobro služilo – nameravamo pa dokupiti še orodni priklopnik.

Člani PGD Zabukovje se zahvaljujemo vsem gospodinjstvom, ki ste nam s svojimi prispevki pomagali že od leta 2005.

Posebna zahvala pa velja tudi ostalim sponzorjem – največji prispevek je prispevala tedanja Krajevna skupnost Šentrupert oziroma sedanja Občina Šentrupert, prav tako pa tudi Kranjski investicijski družbi,

hvaležni pa smo še naslednjim podjetjem, ki so po svojih močeh prispevala: Plasta, Šoko, Avacs, Intelekta, Kmetijska zadruga Trebnje, Trimo Trebnje, Miks, Gradmi, Jaklič Peter, Vinska klet Frelih, Tado, Uprom, Bonum Šentrupert, Kopo, Kovinski izdelki Povše Filip, Breznikar Darja, Optima Šentrupert, Kovinoprodaja Trebnje in Kuselj Franci. Zahvaljujemo pa se tudi podjetju Agromed iz Drage za sponzoriranje ansambla Tri lilije.

Novo vozilo je blagoslovil gospod kaplan Maroš ter nam zaželel varno in uspešno vožnjo.

Ob praznovanju so se nam pridružili gasilci ostalih društev Gasilske zveze Trebnje in predstavniki nekaterih sponzorjev, predstavnik Gasilske zveze Trebnje, program pa je popestril tudi Občinski pihalni orkester sv. Ruperta – vsem iskrena zahvala!

Hvala pa tudi za popestritev programa srednjeveški skupini in vsem, ki so kakor koli pomagali pri organizaciji prireditve.

Člani PGD Zabukovje

USTANOVLJENO GASILSKO POVELJSTVO OBČINE ŠENTRUPERT

Na pobudo župana Občine Šentrupert Ruperta Goleta je bil sklican sestanek vseh gasilskih društev v naši občini – PGD Šentrupert, PGD Sveti Rok in PGD Zabukovje, vabilu pa se je odzvala tudi Gasilska zveza občine Trebnje.

Sestali smo se predsedniki in poveljniki ter namestniki poveljnikov društev, Gasilsko zvezo občine Trebnje pa sta zastopala predsednik Tone Strah in tajnica Mojca Femec.

Po predstavitvi namena Gasilskega poveljstva Občine Šentrupert smo prešli k volitvam in soglasno izvolili za občinskega poveljnika Toneta Markoviča z Gornjih Jesenic.

Vsi smo poudarili, da je to pomemben dogodek tako za gasilstvo kot občino, saj imamo v

Občini Šentrupert Občinsko poveljstvo po celih 34 letih.

Podpisali smo še pogodbo o opravljanju javne gasilske služ-

be v sodelovanju z Gasilsko zvezo Trebnje, kjer bomo še ostali v zvezi, podobno kot vsa tri gasilska društva.

Nadzor nad opravljanjem javne gasilske službe pa opravlja župan občine ali njegov pooblaščenec.

Peter Kurent, predsednik

Foto Mojca Femec

PIONIRJI IN MLADINCI MED GASILCI

Tudi letos smo se pripravljali na tekmovanje, ki ga je razpisala Gasilska zveza Trebnje. Na tekmovanje nas je pripravljaval poveljnik Ciril Lamovšek, hkrati pa je na pripravah uvajal Andreja Kostevca za delo z mladimi kot bodočega mentorja mladine.

Potekali sta naslednji tekmovanji: Orientacijski tek v Dobrniču ter pionirsko-mladinsko tekmovanje v Trebnjem.

V Dobrniču smo se 21. aprila 2007 udeležili orientacijskega teka; na njem so sodelovali ekipa pionirjev ter dve ekipi mladincev. Pionirji so zasedli 4. mesto, mlajši mladinci 8. mesto, starejši mladinci pa 11. mesto. Za pionirje so nastopali Žan Brcar, Luka Jerovšek in Lea Lamovšek, za mlajše mladince Jure Kurent, Marko Lamovšek in Kristjan Zupančič, za starejše mladince pa Andrej Kostevc, Gregor Lampret ter Blaž Prosenik.

18. maja 2007 pa smo se udeležili še pionirsko-mladinskega tekmovanja v Trebnjem. Tudi tam so tekmovali ekipa pionirjev ter dve ekipi mladincev. Pionirji so izvedli vajo z vedrovko ter s štafeto z ovirami, mladinci pa vajo z ovirami ter štafeto na 400 metrov z ovirami. Pionirji so spet zasedli 4. mesto, mlajši mladinci 5. mesto, starejši mladinci pa spet 11. mesto.

Dobrih rezultatov smo bili veseli, a je v nas želja, da doseženo še izboljšamo.

Barbara Lamovšek

*V mesecu
požarne varnosti
vabimo gasilci na dan
odprtih vrat v petek,*

**5. oktobra 2007,
od 8. do 17. ure!**

*Z veseljem vam bomo
razkazali našo
opremljenost!*

Peter Kurent,
predsednik

Foto Asja

Foto Asja

Foto Asja

Jubilanti s predsednikom Kurentom, manjkata Ciril Ravnikar in Lojze Glušič

Foto Asja

JUBILANTI MED ČLANI PGD ŠENTRUPERT

Strokovna gasilska revija *Gasilec* odmerja kar precej pozornosti posameznim gasilcem jubilentom. Takih jubilentov je v posameznem društvu največ do tri.

Letos pa ima Prostovoljno gasilsko društvo Šentrupert kar osem jubilentov; zato se je Upravni odbor PGD Šentrupert odločil, da za vse svoje jubilate organizira srečanje; to se je zgodilo letos 28. julija.

Srečanje so popestrili mladi člani - harmonikarji ter Vaški pevci, slavnostni govornik je bil predsednik društva, ki je orisal življenjsko pot posameznega jubilanta, hkrati pa sta s predstavnikom Občinske zveze Trebnje podelila jubilentom tudi zahvalo.

Predstavitev letošnjih jubilentov:

Anton Skušek z Bistrice, rojen 1927. leta, je že 1956. leta kot delavec Opekarne Prelesje obiskoval gasilsko podčastniško šolo v Medvodah; najprej je deloval v gasilski enoti Opekarne, že leta 1964 pa je pristopil med člane Prostovoljnega gasilskega društva Šentrupert. Tu je deloval predvsem v operativi društva, v upravnem odboru pa je bil tajnik. Kasneje je postal predsednik - prav v času, ko se je začela širitev gasilskega društva in

postal s tedanjim poveljnikom Petrom Ravnikarjem motor te gradnje. Ob 80-letnici društva - 1979 - je odprl prenovljeni gasilski dom in podpisal Listino o pobratenju z Gasilskim društvom Ljubljana - Mesto. Tudi kasneje je ostal v upravnem odboru in bil član tekmovalne desetine.

Ciril Ravnikar iz Šentruperta, rojen prav tako 1927. leta, je med člane pristopil 1968. leta, deloval je v operativi in upravnem odboru. Kot trgovski potnik je poznal vodstva številnih podjetij po vsej takratni domovini in je zato zlasti skrbel za zbiranje sredstev za dejavnost društva. Aktiven je bil pri gradnji gasilskega doma in nabavljanju potrebne opreme ter vozil za delo operative.

Že lani je praznoval sedemdesetletnico **German Marolt** z Bistrice; v društvo se je

včlanil 1971. leta in deloval v operativi in pri gradnji gasilskega doma. Večje angaziranje pa mu je kmalu preprečila bolezen.

Letošnji sedemdesetletniki pa so:

Pavel Kurent iz Škrljevega je po zgledu očeta že 1950. leta pristopil med člane društva in deloval predvsem v operativi in tudi v upravnem odboru. Seveda pa je bil še posebej aktiven pri gradnji gasilskega doma, pri katerem je kot »furman« opravil številne prevoze lesa iz gozdov za gradnjo. Ker se tradicija nadaljuje, sta zdaj med mladimi člani že dva njegova vnuka.

Polde Krajšek z Vrha je v društvo pristopil 1959. leta; deloval je predvsem pri operativi in pri gradnji gasilskega doma, nekaj časa pa je bil tudi v upravnem odboru. Ne-

pogrešljiv je bil pri nabiralnih akcijah za potrebe društva v domači vasi.

Ignac Kraševac iz Šentruperta je v društvu pristopil 1962. leta in deloval v operativni. Kot poklicni šofer je bil vedno tudi voznik gasilskih vozil. Končal je šolo za gasilske podčastnike in bil več mandatov namestnik poveljnika. Aktivno je sodeloval pri gradnji gasilskega doma, v organih upravljanja ter tudi pri nabiralnih akcijah.

Lojze Glušič s Puščave je postal član 1975. leta in kot mizarški mojster zlasti sodeloval pri

gradnji gasilskega doma, saj je v svoji delavnici izdelal vse stavbno pohištvo za razširjeni gasilski dom – tudi mize in klopi za prireditve. Za vse to je društvo prispevalo samo material.

Edina članica med jubilarji je **Terezija Zgonc** iz Šentruperta, pristopila je 1978. leta. Že kmalu je bila izvoljena v upravni odbor, v katerem je prevzela delo blagajnika in to delo nadvse vestno opravljala vse do leta 2003, ko je bila izvoljena v nadzorni odbor.

Vsi jubilarji so za svoje predano delo dobili več odlikovanj in priznanj.

V slavnostnem nagovoru je tajnik društva France Novak posebej izpostavil družino Lamovšek iz Šentruperta, saj so v društvu trenutno kar tri generacije: oče Ciril, sinova Ciril in Jože, vnuk Marko ter vnučkinji Barbara in Lea. Takšne gasilske družine so lahko zgled mladim članom, da ne vstopajo v gasilske vrste samo za nekaj let, pač pa ostajajo aktivni do poznih let svojega življenja.

Vsem jubilarantom iskrene čestitke in zahvala za predano delo!

Franc Novak, tajnik

TEKMOVANJE ČLANOV IN ČLANIC PGD GASILSKE ZVEZE TREBNJE

V organizaciji Gasilske zveze Trebnje je potekalo gasilsko tekmovanje članov in članic prostovoljnih gasilskih društev občin Mokronog-Trebelno, Šentrupert in Trebnje.

Tekmovanje je potekalo v obliki avtorelija. Tekmovalno pot so začeli pri gasilskem domu Ševnica, kjer so bili sprejemna komisija, pregled vozila in vaje razvrščanja. Vaja z motorno brizgalno (suha izvedba) je potekala na travniku pri gasilskem domu na Ponikvah, pri gasilcih v Lukovku je potekala štafeta z ovirami, v gasilskem domu v Trebnjem so se tekmovalci preizkusili v vezanju vozlov, v gasilskem domu na Račjem selu pa so preverili še teoretično znanje. Pri gasilcih v Veliki Loki je bila zaključna točka, kjer je obračunska komisija zbirala podatke za končne rezultate, ki so

bili posredovani ob koncu tekmovanja. Prvim trem ekipam posamezne kategorije so bili podeljeni pokali, vsem pa priznanje za sodelovanje. V kategoriji članov A so bili prejemniki pokalov ekipa PGD Štatenberk, Velika Strmica in Ševnica, v kategoriji članic A pa PGD Štatenberk, Velika Loka in Volčje Njive. V kategoriji članov B so si pokale priborile ekipe PGD Velika Strmica, Velika Loka in Trebelno, pri članicah B pa edina ekipa PGD Štatenberk.

Iz Občine Šentrupert so se tekmovanja udeležile tri desetine; dve ekipi kategorije članov A iz PGD Šentrupert sta zasedli 10.

in 11. mesto ter ekipa PGD Zabukovje 13. mesto.

Ekipa članov A iz PGD Štatenberk je osvojila tudi prehodni pokal, ki jim ga je izročil regijski poveljnik Janko Gornik.

Gasilska zveza Trebnje se zahvaljuje vsem tekmovalkam in tekmovalcem ter njihovim mentorjem za pomoč pri pripravah, društvom, ki so bila gostitelji posameznih tekmovalnih točk in gostiteljem zaključka tekmovanja – gasilcem na Veliki Loki.

Mojca Femec, tajnica Gasilske zveze Trebnje

Zbrane tekmovalne desetine na Veliki Loki v pričakovanju na tekmovalne rezultate – foto Mojca Femec

DUHOVNI ODDIH

Od sonca napolnjeni grozdi so obrani ter stisnjeni in iz njihovega soka se bo spočela rujna kapljica za poživitev jesenskih in zimskih dni. Poletno razgibani, počitka in sprememb polni poletni dnevi, ki so napolnili naše misli in dejanja, nam dajejo moči za nov zalet v šoli, pri verouku, na delovnem mestu in pri naših vsakdanjih dejavnostih.

V poletnih mesecih je bilo teh kar veliko, še posebej za otroke in mlade, z njimi ali zaradi njih pa smo tudi starejši prišli na svoj račun. Ker lahko poletni utrip župnije v sliki in besedi spremljate na spletni strani žup-

nije www.donbosko.si/sentrupert, prav tako lahko prelistate letošnjo številko Šentruperskih farovških počitnic, ki je priložena, naj na tem mestu le na kratko nanižamo mozaične kamne letošnjega poletja. Z Bobri smo preklopili sanje na dejanje na Oratoriju, stopili bliže k soncu na Uskovnici in v Ankaranu, pozdravili Janeza Boska v krajih njegovega delovanja, se poistovetili z njegovo salezijansko metodo razmišljanja in delovanja v prenovljenem Marijinem domu na Bledu pri sestrah salezijankah, ščepec le-tega doživeli na Savio kampu na Pohorju, odkrivali bližino daleč pod ekvatorjem v Angoli ... pri vsem tem

početu naporov in skrbi ne upoštevamo, saj se nismo sami trudili: Bog je bil z nami.

Tako obogateni začenjamo novo veroučno leto, ki prinaša nove izzive in spodbude: za najmlajše občutljivo seznanjanje z – v naših očeh prevečkrat popredalčkano vero, za odhajajoče pospravljanje z luknjami prestreljenega, vrednostnega sistema ... sadovi zemlje že zorijo, sadov duhovnega zorenja pa ne moremo napovedati. Trudili se bomo saditi in zalivati, Bog pa naj daje rast.

Marko Suhoveršnik

JANEZ VIDMAR

1946 - 2007

Tiho, kakor je živel, se je v poletnih dneh, tik ob prehodu v tretje življenjsko obdobje, poslovil od nas občan Janez Vidmar, ki je vse svoje življenje posvetil elektriki. Ni bilo hiše, v katero vodja Elektro Puščava Janez Vidmar ne bi vstopil – in vendar ni bilo nikogar, ki bi mu skromno rekel ob koncu življenjske poti: Hvala – ne med občani ne med predstavniki podjetja, kjer je delal skoraj do zadnjega diha.

Janez je že v osnovni šoli pokazal izredno bistrost – a nikoli ni hotel stopati v ospredje – še celo pohvale ni prenesel, ker je – preprosto – ni bil vajen. In vendar je v šoli še danes lep spomin nanj kot na bistrega učenca in odličnega šahista. Lahko bi rekli, da so današnji uspehi šahistov na šentruperski šoli kot nadaljevanje uspehov pred skoraj 50 leti – le da je danes bistvena razlika: danes je osrednji pobudnik mentor. V tistem, Janezovem času, pa je bil šah redka sprostitvev, redka izraba prostega časa, saj so bili otroci že zelo zgodaj vključeni v domače delo.

Že v osnovni šoli se mu je trdno oblikovala poklicna odločitev; elektrika je bila vodilo njegovega življenja. Bistveno je nanj vplival stric, ki je bil dolga leta vodilni v Elektro Krško; zato je že velik del vajeniške dobe preživel pri njem, kasneje pa se je še ob delu izpopolnjeval.

Danes si komaj predstavljamo, da kakšna hiša še ne bi imela elektrike. V Janezovem začetniškem obdobju pa je bilo samotnih hiš brez elektrike še kar nekaj. In če ni bilo moške sile, ki bi izkopale jamo za drog, je pri tem Janez kar sam pomagal.

Ni bil zgovoren sopotnik življenja – a če je bilo treba pomagati, je bil zraven. Imel je tudi lepo lastnost, da ni znal šušmariti – vsa naročila so se izvajala preko Elektro Puščava in ne po domače.

Pravo srečo pa je občutil tudi v družinskem krogu, ponosen na sinova, ponosen na nov rod, ki prihaja ...

Nadvse ponosen pa je bil tudi na svoj vinograd, kjer sta v zadnjem obdobju z ženo kar tam našla drugi dom.

Le do sebe je bil premalo pozoren – odlašal je obisk pri zdravniku in bolezen je bila tokrat močnejša od volje do življenja – tako močna, da mu ni bilo dano dočakati prve pokojnine in ne prihoda novega vnuka.

Dragi Janez, naj bo vsaj zdaj – v imenu vseh tistih, ki si jim pomagal, in vseh, ki smo Te poznali, naša iskrena zahvala za opravljeno delo!

Jože Zupan

Korenine preteklosti in sedanjosti

STARE SLIKE PRIPOVEDUJEJO

Tole sliko nam je posodil za objavo gospod Martin Slapšak s Hrastnega. Predstavlja mladoporočenca Mici in Miha Zidarja. Miha Zidar, vsem bolj poznan kot Rtovski Miha, je bil oskrbnik Rtovskega hriba, last grofa Roberta Barba, nevesta Mici pa je bil Slapšakova rejenka. Kako je grof Robert Barbo cenil oskrbnika Miha, se vidi tudi po tem, da mu je šel za poročno pričo.

Morda bodo starejši občani posamezne osebe prepoznali, zato jih vse predstavljamo:

Prva vrsta: Ana Slapšak, Martinova teta, grof Robert Barbo, mladoporočenca Mici in Miha Zidar, Jože Slapšak, Martinov oče, ter godec Miha Troha s Svinjskega.

Zadaj: Livia Barbo Codelli (Codelli je bil njen ded), poročena Reden, hčerka Roberta Barba – v septembru je dopolnila 80 let, zato tudi naše iskrene čestitke! (Praznovanje je bilo - seveda - na Hrastnem!) – Martinova sestra Ani Slapšak, poročena Jakelj, sestra Rezi Slapšak, poročena Andrejšek, za njo brat Miha Slapšak,

mama Ivana Slapšak, brat Jožko Slapšak, sestra Pepca Slapšak (nam vsem bolj poznana kot ‚farovška kuharica‘) in Darko Štamcar iz Mladetič, oče Patetove Olge z Mirne.

V več stoletij starem hramu je bilo pri Slapšakovih grofu Robertu Barbu tako všeč, da se je na tram stropa lastnoročno podpisal in tako za vse čase dal pečat.

Cerkvena poroka se je odvijala 1939. leta na Vihru.

Miha Zidar je danes vsem poznan lovec le kot Rtovski Miha – ime je dobil po hribu, ki ga je oskrboval za grofa Barba.

**Gospa Livia Barbo,
ki je medtem dobila
slovensko državljanstvo,
pa se še vedno rada
vrača k Slapšakovim
in tudi v našo dolino.
Kaže, da zanjo še vedno
velja rek:
Ko se korenin zavemo ...**

V reviji Vzajemnost smo v decembru 2005 zasledili tudi tale tekst:

KAM NAS BO PRIPELJAL – AVTO?

Dvanajst let zatem, ko so Gottlieb Daimler in Wilhelm Maybach ter Karl Benz prvi vozili z motorjem z notranjim izgorevanjem, se je - leta 1898 - po kranjskih cestah s svojim avtomobilom benz comfortable (z dvema in tri četrt konjskima močema) zapeljal baron Anton Codelli z graščine Turn v Ljubljani.

Po navedbi avtorja monografije o zgodovini avtomobila in avtomobilizma pri nas *Kako so konjske moči izpodrivale konja* mag. Borisa Brovinskega velja Codellijev benz po sedanjih raziskavah še vedno za prvi avtomobil na Kranjskem oziroma na celotnem ozemlju današnje Slovenije.

Kot je 16. novembra 1898 zapisal Slovenski narod, je prvi avtomobil v Ljubljani zbudil največjo senzacijo in »paglavci so se kar trumoma podili za njim«. Codelli, ki je postal avtomobilist iz želje po potovanju in dejavnosti v prostem času, pa je v svojih spominih zapisal, da so med vožnjo po Tržaški državni cesti proti Ljubljani ljudje začudeno opazovali »voz brez konj«, ki je drvel po prašni cesti, stare ženice pa so padale na kolena in se križale ...

Z interneta pa je naš župan Rupert Gole posredoval še tole sporočilo (Sta-

nislav Južnič: Začetki raziskovanja televizije v Ljubljani. kvarkadabra.net – številka 13 - februar 2002 - in 100 let slovenskega avtomobilizma - DZS 1998):

Codelli – raziskovalec na področju avtomobilizma in televizije

Izumitelj in raziskovalec, znameniti baron Anton III. Codelli pl. Fahrenfeld (1875 – 1954), je bil uglajen ljubljanski predmestni graščak, visoke postave, ki je dobro razumel slovensko. Rojen je bil v Neaplju v kranjski plemiški družini italijanskega rodu. Bil je zadnji lastnik graščine Turn na Kodeljevem. Codelliji so tam gospodarili od leta 1700, zato se je tega dela Ljubljane prijel njihovo ime.

Družina Codelli

Antonovi predniki so se v 16. stoletju preselili na Goriško. V naslednjem stoletju so postali vitezi in po naselitvi v Ljubljani člani kranjskih deželnih stanov. Peter Anton Codelli je leta 1700 kupil grad Turn, danes Kodeljevo. Sredi 18. stoletja so Codelliji postali baroni in ena najmočnejših fevdal-

nih družin na Kranjskem. Antonova mati je bila iz rodu višnjegorskih Tauffererjev, ki je dal Kranjski veliko učenjakov.

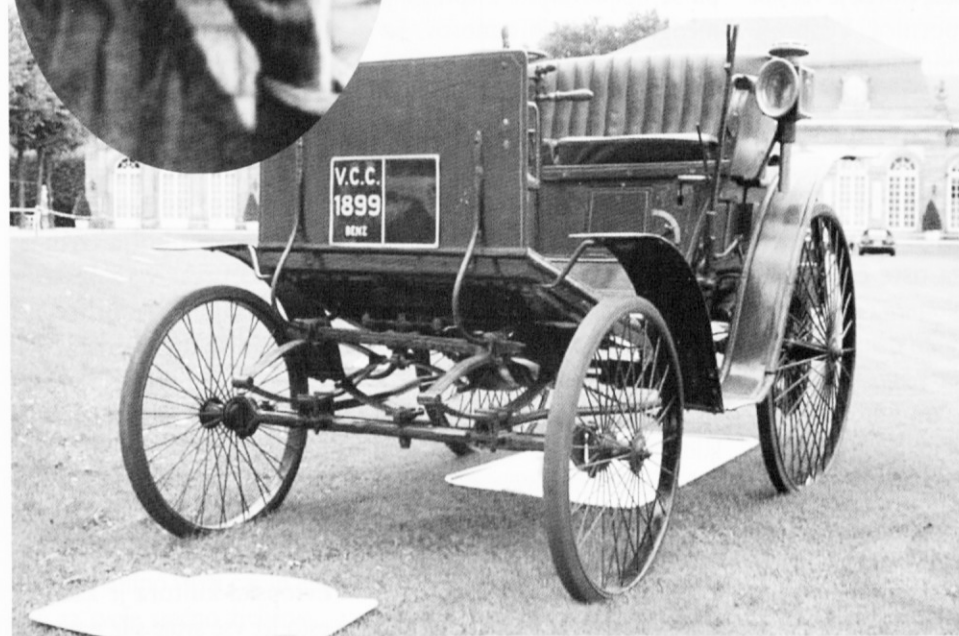
Antonovi začetki – izobrazba in strto srce

Zakoncema Karlu in Rozaliji se je na pomlad v Neaplju, kjer sta bila na oddihu, rodil sin Anton. Pri štirih je ostal brez očeta, zato mu je mati skušala zagotoviti kar najboljšo izobrazbo. Najprej se je izobraževal v Ljubljani, leta 1894 pa je maturiral na plemiški Terezijanski akademiji na Dunaju. Po zgledu pokojnega očeta je stopil v avstrijsko vojno mornarico, vendar jo je leta 1897 zapustil in kratek čas študiral pravo na Dunaju. Nesrečno se je zaljubil v šest let starejšo plemkinjo Emmy Auersperger, saj ga njen oče ni odobral. Mati mu je v tolažbo kupila avto, izdelan v Benzovi tovarni. Ko se je po vožnji z Dunaja sredi novembra 1898 pojavil s svojim avtomobilom v Ljubljani, je označil začetek, novega – avtomobilističnega obdobja na Slovenskem.

Začetnik avtomobilizma na Slovenskem

Pri triindvajsetih letih se je Anton Codelli podal na pot do Nice, kamor je prispel po desetih dnevih vožnje med slovesnim oglašanjem zvonov, ki so pozdravljali začetek leta 1899. Na Rivieri je na ruleti zaigral svoj prvi avto, a je kmalu kupil drugega: štirisedežni Daimler z močjo 6 KM. Z njim se je udeležil dirke Salzburg-Linz-Dunaj, na kateri je dosegel v svoji kategoriji najboljši čas: 324 km je prevozil s povprečno hitrostjo 43,5 km/uro.

Tretji avto je izdelal po lastnih načrtih, a ni bil preveč uspešen zaradi prešibkega motorja, zato je motor uporabil za pogon kosilnic in nato za luksuzne ladje na Ljubljani. Načrtoval je še svoj četrti motor in zanj rotacijski motor (takšen motor v Wanklovi konstrukciji se je pojavil v uporabni obliki šele po drugi vojni!), toda zamisli ni mogel uresničiti.

Kot izumitelj se je vpisal med nosilce patentov že leta 1899, ko je s svakom Stadlerjem uveljavil prvenstvo na področju avtomobilskega vžiga, pri katerem je kombiniral stalno žarečo svečko z električnim napajanjem (ta patent je uspel prodati v Francijo).

S svojim absolutnim pionirstvom, z vozniki podvigami in ambicioznim načrtovanjem ter uveljavljenim patentom je Codelli tudi po mednarodnih primerjavah nedvomno odlična osebnost v samem začetku slovenskega avtomobilizma.

Avtomobilizem je spodbujal njegovo nagnjenje k tehniki. Ko so ga minile mladostne muhe, je leta 1906 opravil šestmesečni strokovni tehniški tečaj pri Telefunknu v

Berlinu. Usmeril se je v brezžično telegrafijo, ki se je kot prednica sodobnega radia razvila po Hertzovem odkritju elektromagnetnih valov.

Ob številnih izumih se je Codelli najbolj izkazal leta 1907 (torej pred sto leti!) z razvojem radijske telegrafije za habsburško mornarico. Tri leta pozneje je postavil radijski oddajnik za potresno opazovalnico Ljubljancana Albina Belarja (1864-1939) v stavbi tedanje realke, današnje Srednje elektrotehniške šole na Vegovi ulici v Ljubljani.

Nemci so najeli Codellija in podjetje Telefunken za razvoj radijske povezave z nemško kolonijo na območju današnje Gane v Afriki. Vojna vihra je izničila dolgoletni trud, saj je moral Codelli ob začetku prve

svetovne vojne svoje delo razstreliti, da ne bi prišlo v roke sil Antante.

Codellijevo slovo

Codellijevo nasprotovanje nacističnemu režimu v Nemčiji je botrovalo prekinitvi njegovega sodelovanja s Telefunknom. Po vojni je bila njegova graščina Turn ob Ljubljani nacionalizirana, Codelli pa je odšel v Švico.

26. aprila 1954 je umrl v Portu Roncu pri Asconi, kjer je tudi pokopan. Decembra 1995 je njegova vnukinja, grofica Livija Barbo – Reden iz Klosterneuburga pri Dunaju, po slovesnosti odkrila spominsko ploščo slovitemu izumitelju na njegovi nekdanji graščini na Kodeljevem.

Dober dan, Šentrupercani

ZAKORENINJEN V DOMAČEM KRAJU

Dr. Jože Ramovš je strokovnjak na področju socialnega dela. Njegova glavna delovna področja obsegajo predvsem zasvojenosti in omame, samopomoči in solidarnosti, mladine in družine ... Intenzivno pa se ukvarja zlasti s tretjo generacijo – s pripravo na kakovostno starost in solidarnim sožitjem generacij, z medgeneracijsko komunikacijo in sožitjem. Od leta 1995 dela kot raziskovalec in predstojnik na Inštitutu Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje v Ljubljani.

Vaše korenine so v Šentrupertu; kaj Vam je dal rojstni kraj v vsej svoji preprostosti za prihodnost?

Če bi bil - na primer - rojen v Ljubljani, bi bil morda bolj svetovljan - bil bi vsepovsod, a doma ne bi bil nikjer. Ker pa sem rojen v Šentrupertu, v čudovitem kraju z lepo naravo in s prijetnimi ljudmi, sem v njem nekako trdno zakoreninjen. Danes, ko je veliko ljudi (predvsem zasvojenih) izkoreninjenih, je to zelo pomembno.

Človek je tako zakoreninjen v domačem kraju, govorite pa tudi o družini kot o metropoli življenjskih izkušenj, kot o viru in izviru vsega. Kako zelo usodno je za človeka, iz kakšne družine prihaja?

Iz kakšne družine nekdo prihaja, je zelo pomembno, ni pa usodno. Pomembno je, iz kak-

šne družine prihajaš, ker ti družina daje prve temelje, družina ti predaja osnovne izkušnje, hkrati pa določi človeka z jezikom, s pogovorno kulturo in z navadami komuniciranja. Človek v družini dobi dobro ali slabo popotnico za življenje, vendar to ni usoda, človek je več kot njegova popotnica. Vedno je možno spreminjati popotnico in samega sebe - slabo na dobro in tudi dobro na slabo. Jabolko ne pade daleč od drevesa, lahko pa se zelo daleč zakotali.

Vas je pot za tiste čase daleč vodila ... Diplomirali ste na Višji šoli za socialno delo v Ljubljani, nato še na Teološki fakulteti, kjer ste pri dr. Antonu Trstenjaku opravili magisterij in doktorat, nato ste opravili podiplomsko specializacijo iz Franklove eksistencialne analize in logoterapije v Münchnu, čez leta pa še iz družinske komuni-

kacije ... Nato ste začeli intenzivno ustvarjati, Vaša bibliografija obsega več kot 800 člankov, knjig in drugih napisanih del. Ko sem pregledovala Vaša dela, sem ugotovila, da ste se nekaj let nazaj bolj intenzivno ukvarjali s problematiko alkoholizma, zdaj pa se bolj ukvarjate z vprašanji medgeneracijskih odnosov. So zdaj ta vprašanja bolj aktualna?

Skoraj vse sem napisal po naročilu, zato je to bolj ogledalo tega, kje sem delal, v kakšnem okolju sem bil. Včasih sem se poklicno bolj ukvarjal z alkoholizmom, zato je bilo tedaj več teh prispevkov.

Po drugi strani pa drži, da so vprašanja o staranju in sožitju ljudi zdaj bolj živa. Po letu 2000 se je Evropa namreč začela zavdati, da se stara. Pravijo, da bi se Shakespeare danes bolj čudil množici starih ljudi kakor sodobni tehniki. Skrb za stare lju-

di stopa v ospredje že po politični in gospodarski plati - včasih so župani obljubljali ljudem telefon ali nove ceste, danes obljublajo izgradnjo sodobnega doma za stare ljudi. Sleherni človek pa se prej ali slej znajde pred vprašanjem, kako se kakovostno starati, kako oblikovati lepo sožitje med mladim rodom, srednjo generacijo in upokojenci, kako poskrbeti za starajoče se starše, ko začno pešati. Da ohranimo našo kulturo zanamcem, nas čakajo tri naloge trajnostnega razvoja: **Varstvo okolja** (zemlja, voda, zrak), **preskrba z neškodljivo energijo** in **ohranitev solidarnega sožitja generacij v Evropi**, ki ima veliko premalo otrok za naravno ravnotežje med generacijami.

In kaj je sožitje treh generacij?

Evropska kultura je zadnjih dvesto let vse svoje sile nameni-

la v materialno-tehnični razvoj in pri tem dosegla največjo materialno blaginjo v dosedanji zgodovini človeštva. Medčloveško sožitje pa je ostalo nerazvito; ne moremo reči, da je slabše, kot je bilo v Prešernovem času, vsekakor pa je kakovost medčloveških odnosov ostala sto let za materialnim napredkom. Številčno neravnotežje med generacijami bo v naslednjih desetletjih problem sožitja do skrajnosti zaostriilo: starih ljudi bo toliko kot še nikdar, srednje generacije in mladih pa tako malo kot še nikdar. Poleg tega je danes tehnični razvoj tako hiter, da mladi bolje obvladajo tehnologije kakor srednja generacija, tretja se s težavo uči elektronske tehnologije. Toda mladost, srednja leta in starost so enako smiselna obdobja življenja, tudi danes in v prihodnje mora vsakdo prispevati svoje družini in družbi. Zaradi tega se moramo naučiti sožitja na novo v današnjih razmerah. To ni nič posebnega, saj se danes moramo učiti tudi vsega drugega, od vožnje z avtom do konzerviranja hrane. So pač druge razmere, kakor so bile v tradicionalni kulturi. Naj poudarim, da se sožitje začne med zakoncema, ki imata otroke; od njiju se lepo ali slabo sožitje širi navzdol na otroke in navzgor s starimi ljudmi. Na Inštitutu Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje smo razvili več kot ducat praktičnih tečajev za učenje lepe komunikacije in sožitja med generacijami: za mlade, da bi bolje poznali in razumeli starejše, za starejše, da bi bolje poznali in razumeli mlajše, za dijake, da učijo upokojence računalništva, za družine, ki doma oskrbujejo starega družinskega člana in podobno. Z učenjem lepega sožitja, komuniciranja in odnosov človek najbolj rentabilno vložil čas in energijo za svoje srečno življenje.

Kako bi lahko v sožitje generacij vlagala občina Šentrupert?

Iz izkušenj, ki jih imam, ko je v preteklih letih naš Inštitut delal za več deset občin po Sloveniji, bi dejal, da se najbolje obrestuje, kar skupnost vložil v pomoč družini za lepe odnose v njej. Zadnja leta se najbolj posvečamo razvoju za pomoč družini, ki doma oskrbuje starega družinskega člana. Neprecenljive vrednosti za skupnost je razvijanje medgeneracijskega prostovoljstva za druženje s starimi ljudmi – usposobili smo že nekaj tisoč prostovoljcev izmed mlade, srednje in tretje generacije; letos sodelujemo z dvema gimnazijama in s štirimi osnovnimi šolami. Pravkar uvajamo za vse zdravstvene domove Gorenjske uro in pol informacij in vaj o komunikaciji med starši v starševskih šolah pri pripravi na porod. Ura

in pol sicer ni veliko, dobijo pa določeno informacijo, na primer, da se starši navadijo vzeti eno uro na teden za lep osebni pogovor; lep osebni pogovor pa je, ko človek drugemu pove ali naredi pet prijetnih stvari in šele nato morda eno manj prijetno. Veliko svetujemo občinskim vodstvom, kako oblikovati politiko skrbi za staro prebivalstvo, kakšen je sodoben dom za stare ljudi (mnogi gradijo za tri desetletja zastarele domove, take, ki jih v Nemčiji samo še zapirajo).

V družini se torej razvijajo prvi odnosi. Tudi medgeneracijski.

Tako je.

Kaj daje vsaka generacija drugima dvema?

Mlada, srednja in tretja generacija so se vedno dopolnjevale.

Mladi dajejo svežino, polet, vedrino, prešernost, smeh, upanje – so kot pomlad med letnimi časi. Srednja generacija daje življenje in materialno varnost z delom in organizacijo življenja (v družini, krajevni skupnosti, občini, državi ..) – srednja leta so kot poletje, ko je treba delati v potu svojega obraza, da je jesen bogata s sadovi in z barvitostjo. Jeseni je podobno tretje življenjsko obdobje po upokojitvi; poslanstvo tega zadnjega obdobja je zrela življenjska modrost, ki edina zna in zmore prenašati temeljne človeške in socialne vrednote iz roda v rod.

Vedno so vse tri generacije živele skupaj in se med seboj bogatile. Danes je pri tem mnogo ovir. So pa tudi nove možnosti za povezanost med generacijami, na primer telefon, s katerim so lahko ostareli starši in oddaljeni otroci povezani

vsak dan trikrat ali več. Lani smo v raziskavi o potrebah in zmožnostih tretje generacije v občini Komenda odkrili, da tretja generacija za telefon z bližnjimi porabi več kot 16 ur tedensko.

Pri našem raziskovalnem delu smo odkrili zlato pravilo za človekovo osebnostno rast in lepo sožitje. Glasi se:

V vsakem obdobju življenja mora človek poskrbeti, da je intenzivno osebno povezan vsaj z enim pozitivno usmerjenim človekom iz vsake generacije: z enim mladim, enim srednjih let in enim starim.

Biti osebno povezan pomeni, da se z njim vsaj eno uro tedensko pogovarja o njunih osebnih izkušnjah in osebnem doživljanju. Torej ne samo o splošnih, intelektualnih, delovnih ali drugih brezosebnih vsebinah.

Pozitivna usmerjenost v odnosu pa pomeni, da je pri komunikaciji pet prijetnih, spodbudnih ali pozitivnih vsebin na eno negativno; negativno pa ne sme biti med prvimi.

Kaj je aktivna starost, kaj vključuje?

Aktivna starost ima šest sestavin. Prva je skrb za telo in telesno zdravje ter za materialno varnost, druga je skrb za duševno zdravje za svež razum in lepa čustva, saj človeku to dvojje lahko še bolj zarjavi kot revmatski sklepi, tretja sestavina je bogato duhovno doživljanje, notranja svoboda in odgovornost do sebe, drugih in sveta. Četrta pomembna sestavina aktivnega staranja je skrb za lepo medčloveško sožitje, peta je razvoj, saj se vsak človek lahko razvija vse do zadnjega diha – če se ne razvija, nazaduje.

Šesta sestavina pa je verjetno odločilna: to je doživljanje smisla: da je človek vesel, ponosen in hvaležen za vse, kar je lepega doživel in dobrega naredil v življenju, da najde smisel svoje starosti, vključno s smislom starostne onemoglosti, ko pride. Doživljanje smisla je namreč najgloblja življenjska energija, če človek ne najde smisla tega, kar doživlja, dela ali z njim godi, postaja vedno bolj težaven sebi in okolici. Aktivno ali kakovostno se torej stara, kdor zna iskati dan za dnem ravnotežje vseh teh šestih sestavin ali človekovih razsežnosti.

Govorite tudi o zapostavljenosti starejših ljudi. So starejši enako zapostavljeni v majhnem kraju, kot je na primer Šentrupert, kot je v večjih krajih, mestih?

Nisem prepričan, če je tretja generacija zapostavljena, saj je

tako zdrava in premožna, kako ni bila nikdar v zgodovini in ni danes nikjer drugje kot v naši evropski kulturi. Gotovo pa vlada v tej kulturi danes zmota, da je biti star sramota; starosti se ljudje sramujejo. To pa je zelo slabo. Sedanja tretja generacija je ustvarila v preteklih desetletjih javno mnenje, da je biti star nekaj grdega in manj vrednega. Če hoče sedanja srednja generacija živeti kakovostno starost, mora obrniti volan, sprejeti svojo prihajajočo starost in jo spremeniti v trofejo. Med podeželjem in mestom pa danes ni veliko razlik, saj poslušajo isti radio in gledajo isto televizijo. Morda na podeželju tisočletna tradicija prehaja v moderno življenje nekoliko bolj postopno kot v mestih, zlasti pri tistih, ki so ljubeče povezani z zemljo, rastlinami in živalmi.

Mateja Ramovš

Sprehodi med ...

SPREHOD MED KAMNINAMI ŽUPNIJSKE CERKVE:

“VSEH STROŠKOV JE BILO DO 8000 GOLDINARJEV ...”

Vse pogosteje doživljam Steklasovo *Zgodovino župnije Šent Rupert na Dolenjskem* (1913) kot knjigo, potrebno mnogih branj. Pri enem od zadnjih branj se mi je drugo za drugim odkrivalo zanimivo Steklasovo opazovanje in opisovanje kamnin, ki so bile uporabljene pri gradnji in kamnoseškem ustvarjanju v cerkvi sv. Ruperta. Steklasa opisuje “mehek peščenec, ki se lomi v bližini” in “navadno opeko, ki se žge v deželi” ter “svižec iz čiste Bistrice” itd. Kot biser svetišča pa Steklasa izpostavlja marmor glavnega oltarja.

Kamnolom mehkega peščenca je bil verjetno nekje na pobočju miocenskega litavskega apnenca in peščenjaka, ki z vzhoda v ozkem pasu sega do Šentruperta. Na za-

ključku tega grebena so izbrali tudi lokacijo za cerkev sv. Ruperta, okoli katere je nastalo naselje. Tudi gline za takratno žganje opeke je v Mirnski dolini dovolj. Do nedavnega je še delovala opekarna Prelesje, od katere danes stoji (upam, da res še stoji) le še dimnik peči, v kateri so nekoč žgali glino. Mivke ali “svižca”, kot so mivko nekoč imenovali, pa je v Bistrici tudi dovolj. Kako pa je z marmorjem?

Kamnoseška delavnica Ignacija Tomana, ki je sredi 19. stoletja dobila naročilo za izdelavo glavnega oltarja v šentruperski župnijski cerkvi, je bila takrat poznana kot kakovostna delavnica. Kamnosek Toman je bil takrat posebej poznan tudi po izdelavi pravega slovenskega javnega spomenika, ki je

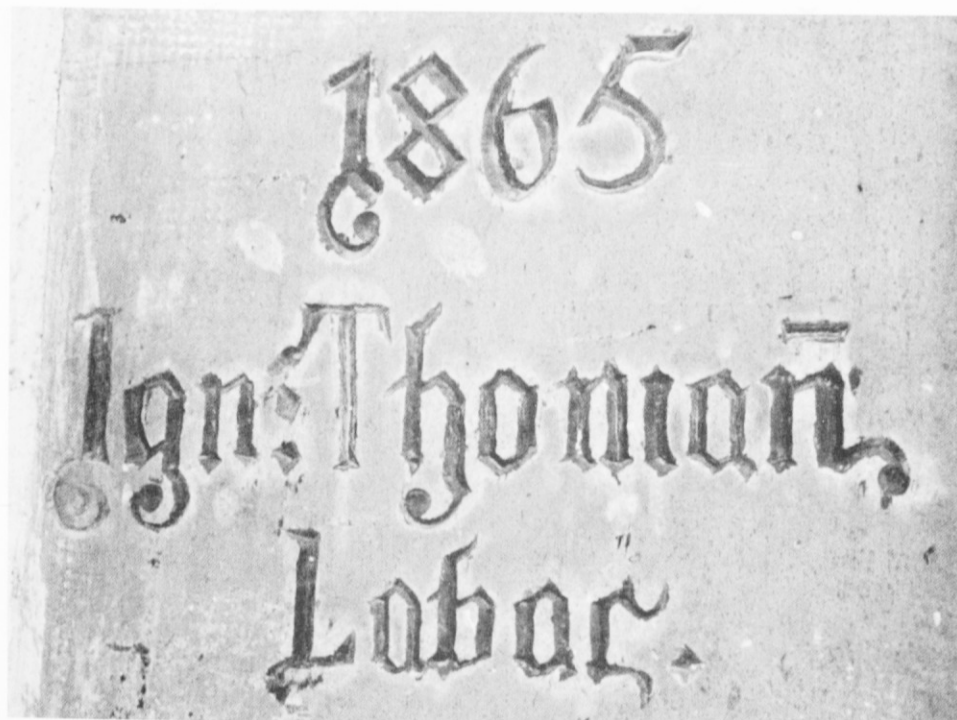
zrasel iz množične narodnozavedne pobude. Leta 1852 je ta ljubljanski kamnosek po načrtih dunajskega arhitekta izdelal nagrobni spomenik slovenskemu pesniku dr. Francetu Prešernu, trinajst let kasneje pa je v šentruperski župnijski cerkvi Ignacij Toman postavil veliki oltar s sv. Rupertom v sredini ter s sv. Petrom na levi in sv. Andrejem na desni strani. Oltar naj bi bil po zapisu prof. Ivana Steklase izdelan iz marmorja iz Carrare.

Beseda “marmor” menda izhaja iz grščine, pravzaprav je izpeljana iz imena kraja Marmaros, kjer so nahajališča čistega belega kamna. Že rimski pisec Plinij pa je zapisal, da je kamen iz Carrare v italijanski pokrajini Toskani celo bolj čist od tistega

grškega kamna iz Marmarosa. Marmor iz Carrare že tisočletja uporabljajo za najlepše kamnoseške in kiparske stvaritve. Tudi slavni kipar Michelangelo, ki je bil zelo zahteven in redko zadovoljen s svojimi deli, se je pri marmorju iz Carrare in še posebej pri kipu svojega Mojzesa zmeščal. Ko je kip Mojzesa dokončal, je stopil pred njega, ga udaril po kolenu in menda rekel: "Mojzes, zakaj ne govoriš z mano?"

Ko sem se nedavno vrnil s poti po Italiji, kjer sem si ogledal znamenite kamnolome v Carrari, pa Michelangelove stvaritve, tudi tistega znamenitega marmornega Mojzesa v rimski cerkvi S. Pietro in Vincoli, sem iz geološke radovednosti pobliže pogledal kamnino šentruperskega oltarja, v katero sta vklesani letnica 1865 in ime Ignacij Toman. Svetlejša kamnina spodnjega dela oltarja – vse do podnožja kipa sv. Ruperta – z drobnimi fosilnimi ostanki spominja na kraški apnenec, ki je danes poznan pod trgovskim imenom "Lipica unito". Plošče rožnatega apnenca, ki predstavljajo ozadje oziroma nekakšno polnilo spodnjega dela oltarja, pa nedvomno pripadajo nahajališču Hotavlje, ki je danes znano po pridobivanju kamna pod trgovskim imenom "Hotaveljski marmor". Koliko je v šentruperskem oltarju carrarskega marmorja, z bežnim pogledom oltarja nisem mogel ugotoviti. Vsekakor pa je kamninska sestava oltarja bolj pestra, kot je to bilo do sedaj opisano, in vesel sem bil spoznanja, da je znameniti italijanski marmor v šentruperski oltar (kolikor ga je) vgrajen skupaj s čudovitimi okrasnimi kamninami z območja Slovenije.

Stroškov izdelave oltarja je bilo kar nekaj in težko je verjeti, da bi priznani kamnosek Toman slovenske apnence prodal kot carrarski marmor. Če smemo stroške oltarja – 8000 goldinarjev – primerjati s takratno ceno vina, lahko ugotovimo, da so se šentrupercani morali leta 1867 na račun kamnoseške delavnice iz Ljubljane odreči kar okoli 2.000 vedrom vina. Dunajsko vedro je takrat merilo 40 bokalov. Pa tudi cena vina ni bila tako nizka, kot je danes.

Kamnoseška oznaka za glavnim oltarjem župnijske cerkve v Šentrupertu

Foto Jože Uhan

Jože Uhan

Glavni oltar v župnijski cerkvi sv. Ruperta

Foto Jože Uhan

DOMAČA HIŠNA IMENA — DEL NAŠE KULTURNE DEDIŠČINE

Da bi še bolje spoznali preteklost nekaterih domačij, smo uvedli rubriko **DOMAČA HIŠNA IMENA**. Načrtujemo, da bi hišna imena predstavljali vsaj eno leto. Vabimo vse, ki imate že dolgo hišno ime, da ga sami predstavite; če pa bi želeli, da to stori član uredniškega odbora glasila ŠENTRUPERT, vas prosimo, da to javite na številko Občine Šentrupert 07 34 34 600, hkrati pa sporočite svojo številko, kamor vas bo lahko član poklical.

Znano je, da so se priimki razvili kasneje kot osebna imena; dokler je bilo še manjše število ljudi, je za razpoznavanje ime za doščalo. Kasneje so imenom, ki so bila enaka, dodali še kakšno razpoznavnost – in tako se je nakazala pot za hišno ime ali priimek. Marsikdaj sta hišno ime in priimek povezana – še večkrat pa je hišno ime izpeljano iz osebnega imena ali iz dela, ki ga je lastnik opravljal. Seveda je to le nekaj izhodišč – več jih boste odkrili, ko se boste poglobljali v – morda lastno hišno ime ...

V pomoč vam dajemo še nekaj vprašanj; vsaj na nekatera vprašanja boste lahko vsi odgovorili, drugod pa samo na posamezen namig:

- Hišno ime:
- Priimek sedanjega gospodarja:
- Naslov:
- Kateri gospodar je bil prvi s tem hišnim imenom?

- Od kdaj je dokazano hišno ime?
- Koliko gospodarjev s tem hišnim imenom se je že zvrstilo?
- Od kod, menite, je bilo izpeljano hišno ime?
- Ali izvira hišno ime iz imena, priimka, iz vzdevka – ali pa je morda na poimenovanje vplivalo še kaj drugega – na primer ime pokrajine ali zaselka, v katerem je bila hiša?
- Je stanovski naziv vplival na domače ime?
- Se je hišno ime kdaj spremenilo?
- So dosledno ločevali med domačim imenom in priimkom?
- Je morda med domačimi hišno ime celo bolj udomačeno kot pravi priimek?
- Ali je morda na obliko hišnega imena vplivalo narečje, materinščina ali je vpliv nemščine?
- Kolikšen je vpliv cerkve na hišna imena in priimke, če so krstno ime poimenovali po svetniku, ki je bil najbližji rojstnemu dnevu?
- Ali je pogost primer, da bi novi gospodar z novim priimkom spodrinil staro hišno ime?

- Ali je zet vplival na spremembo hišnega imena?
- Ali je na hišno ime kaj vplivalo, da so se priimki – tudi zaradi večje umrljivosti – pogosteje menjavali?
- Ali je bilo tudi pri nas tako, da je bila služinčad znana le po imenu, priimek pa je bil gospodarjev?
- Ali živi kakšna zgodba v zvezi z nastankom ali kasneje s hišnim imenom?
- V čem danes vidite vrednote hišnega imena? Tu še posebej prosimo, da odgovor utemeljite z različnih zornih kotov, saj včasih hišno ime povezuje več rodov!

In ne nazadnje: Morda pa bo iz tega gradiva kdaj izšla tudi samostojna knjiga – to pa je odvisno od nas vseh!

Že zdaj se vam zahvaljujemo za sodelovanje!

Člani uredniškega odbora

DOMAČA HIŠNA IMENA V OBČINI ŠENTRUPERT

PRI PEKOVIH

Z uvedbo priimkov so se v terezijanski in jožefinski dobi domača hišna imena začela vse bolj izgubljati. Z večkratno menjavo gospodarja se je začelo pozabljati na imena nekdanjih, mogoče prvih gospodarjev domačije. Drugače je bilo z domačimi hišnimi imeni, ki so bila povezana s poklicem gospodarja domačije, kot na primer: pri Kovačevih, pri Malnarjevih, pri Poštarjevih, pri Žnedarjevih, pri Žagarjevih, pri Pekovih ... Vendar pa so se tudi tovrstna domača imena pogosto selila skupaj z obrtjo od ene domačije do druge. Tak primer je tudi šentrupersko domače ime **pri Pekovih**. Pred skoraj sto leti se je za Šentrupečane pekel kruh pri Peterlinovih. Peterlinovo hčer Majdo, kasneje poznano pod imenom Vida

Brest, so v Šentrupertu klicali kar Pekova Majda. Domače ime **pri Pekovih** pa se je kasneje prijelo Viktorjeve hiše, ki jo je po vojni zgradil na začetku vasi (Šentrupert 1). Ime se je hiše prijelo, četudi v njej ni bilo nikoli ne pekarije in ne prodajalne kruha.

Viktor je izhajal iz Uhanove domačije na Ravniku. Uhanovemu Janezu in Breznikarjevi Ani se je v letih od 1902 do 1919 rodilo osem otrok. Peti po vrsti je bil Viktor (1911 – 1989). Starejši brat je že bil v Kanadi, ko je Viktorja zamikal "svet", vendar je želel čimprej "priti do kruha". Josip Vilar iz Zgornje Šiške je takrat iskal pomočnika za delo v svoji pekarni. Viktor in mojster Vilar sta si segla v roke. Preko noči je Viktor de-

lal v pekarni, v zgodnjih jutranjih urah pa je s košem pečenih dobrot odšel proti bližnjim Kosezam in se preko blatnih njiv vrnil v Zgornjo Šiško takrat, ko je bil koš prazen. Dolgo mu sicer ni bilo treba prodajati, saj je pekarna Vilar takrat pekla imenitne stvari: poleg mehkega kruha še žemlje, rogljiče, preste itd. Meščane Ljubljane je razvajala s priznanimi izdelki iz takrat sodobnih parnih peči.

Povpraševanje pa je bilo takrat tudi po pekovskih mojstrih in leta 1931 je Viktorju ob njegovem odhodu mojster Vilar na odpustni list napisal: "Ves čas njegovega učenja se je vedel lepo, je bil zelo priden, marljiv, kakor tudi zelo pošten. Kot pridnega

Viktor Uhan (v belem predpasniku) pred pekarno Josip Vilar v Zgornji Šiški leta 1931

izučenega pomočnika ga vsakomur lepo priporočam.”

Do leta 1938 je Viktor ostal v pekarni v Kranju, nato se je na kratko zaposlil v Šmartnem pri Litiji in se tik pred vojno vrnil v Šentrupert, kjer je začel svojo obrt v kleti takratne "Flajsove hiše". Viktor se je s krušnimi dobrotami, ki se jih je naučil peči v Ljubljani, hitro priljubil Šentruperčanom. Šentruperčani so ga sprejeli za svojega peka. Začela pa se je vojna in Šentruperčani so vse pogosteje ostajali brez Viktorjevega kruha, pekarno so vojaki večkrat povsem izropali, ko pa je moral 7. aprila 1943 odдати še zadnje zaloge moke, pa obrt ni bila več mogoča. Ohranil se je porumeneli listič,

ki ga je Viktor hranil kot žalostni zapis razmer tistega časa. Bilo je dokazilo, da so mu tisti dan "po vojaštvu odvzeli" in tudi nikoli vrnili 1.300 kilogramov moke.

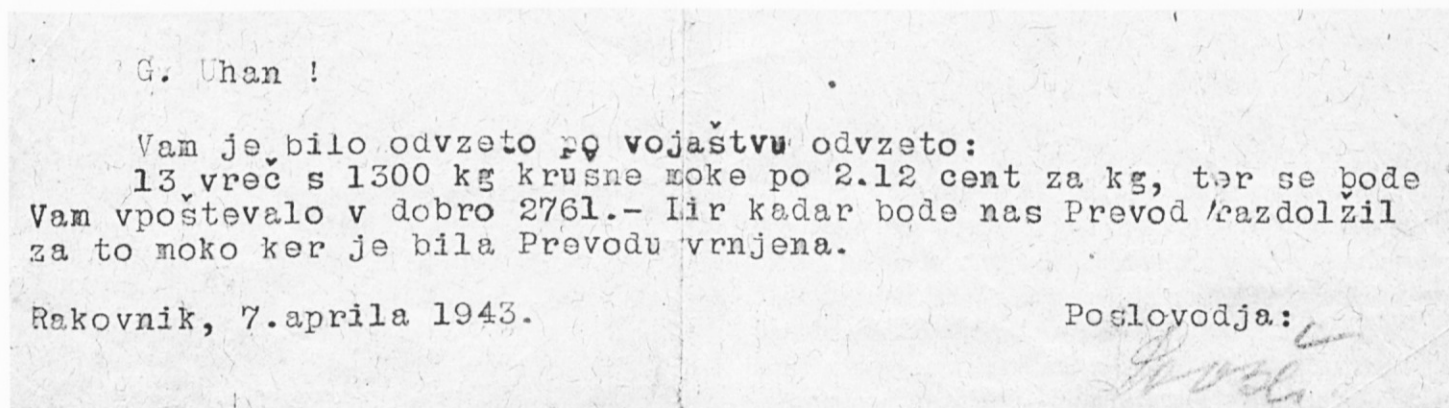
Čas po vojni ni bil naklonjen pekovski obrti. Takrat so v "tovarnah kruha" pekli "enotni kruh". Ljudi takrat ni bilo zaželeno ločevati na tiste, ki jedo črni kruh, in one, ki imajo toliko denarja, da si lahko kupijo bel kruh. Vrste belega kruha so bile dolgo časa merilo višje življenjske ravni, celo blaginje. Viktor se je za preživetje svoje družine moral priučiti gradbeništva, kar mu je koristilo tudi pri gradnji svoje hiše, ki je po njegovem prvem poklicu, njegovem pekovskem mojstrstvu, dobila domače ime "Pekova hiša". In

četudi je bila Viktorjeva žena Angela (1918 – 2001) imenitna šivilja, je za vse stranke do konca ostala le **Pekova** Angelca.

Viktor pa se je kasneje na bližnji pošti zaposlil kot pismonoša in včasih je prišlo celo do zamenjave teh dveh hišnih imen: "pri **Pekovih**" in "pri **Poštarjevih**".

Današnji Šentrupert ne premore pekarije, spomin na Viktorja, peka in pismonošo, med ljudmi počasi blede, marsikdo pa še vedno hiši na začetku Šentruperta reče: "pri **Pekovih**", sedanjemu gospodarju pa "**Pekov Marko**".

Jože Uhan

Potrdilo, ki ga je Viktor dobil, ko so mu leta 1943 iz pekarne odpeljali moko

PRI RUPERTOVIH

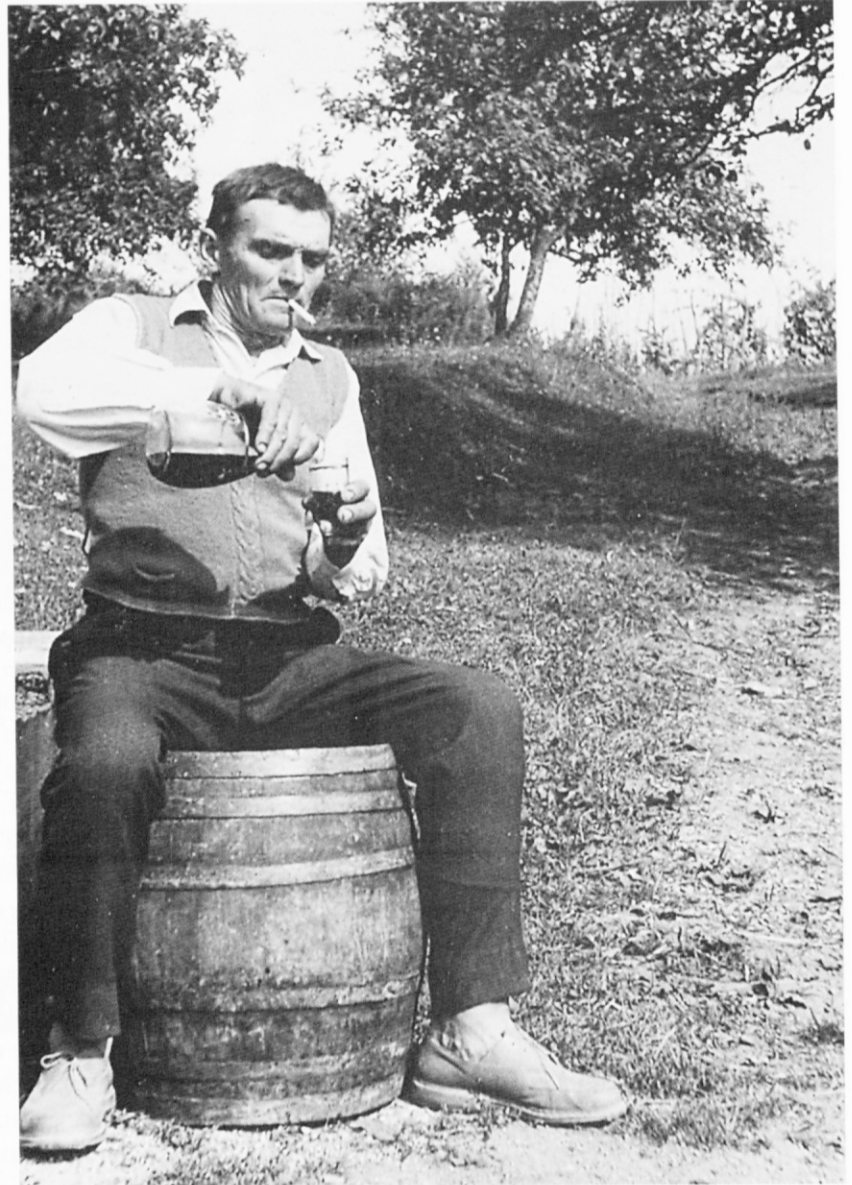
Na Malem Cirkniku številka 11 a je sedaj priimek Gole – po mojem očetu, ki je bil prav tako doma z Malega Cirknika – vendar preko hriba – v Vrheh. Dekliški priimek moje mame pa je bil Remar, po njenem očetu in mojem starem atu Rupertu.

Ata, kot smo ga klicali otroci, je bil pravzaprav tisti, ki je na tem hribu, kjer zdaj stoji naša kmetija, pričel iz preproste zidanice, v katero se je vselil, ustvarjati. V prvotni zasnovi je bil hlev v istem objektu kot hiša. Pravzaprav je vse skupaj bila le ena soba, črna kuhinja in hlev. Počasi je ata malo stran od hiše zgradil nov hlev in vinsko klet ter postavil kozolec, kombiniran s skednjem. To je bilo tudi vse. Ata je dal svojemu prvorojenemu sinu ime **Rupert**. Danes ta **Rupert** – moj stric – živi v Podborštu pri Sentjanžu. Tudi tam, kamor se je sicer priženil, je danes pogosteje slišati **Pri Rupertu** kot pa kako drugače.

Ko sem za vsak slučaj pred kratkim nekaj okoliških prebivalcev povprašal, kako se je včasih pri nas reklo, so mi vsi potrdili, da je bilo najpogosteje slišati **Pri Rupertovih** ali pa **Pri Rupertu**. Glede na to, da sem tudi sam **Rupert**, bom morda hišno ime, ki ga je ustvaril moj ata, povrnil – vmes se je namreč nekoliko manj uporabljalo, ker je moj stric **Rupert**, njegov prvorojeni sin, odšel od doma.

Ko je po smrti mojih starih staršev postala gospodar moja mama, ki ji je ime Marta, pa so pogosto rekli kar **Pri Marti** ali dostikrat tudi **Pri Remarjevih**. Še najmanj pogosto je bilo slišati poimenovanje po sedanjem priimku, kot na primer **Pri Goletovih**. Preko hriba, tudi še v vasi Mali Cirknik, je še prisoten priimek **Gole**, ki ima pravzaprav tam korenine, vendar so tudi tam hišna imena drugačna. Tako priimek **Remar** kot priimek **Gole** pa sta francoskega izvora in sta po vsej verjetnosti prišla na naše ozemlje v času Napoleonove zasedbe. Prvo domače ime, ki se je ukoreninilo – **Pri Rupertu** – je pravzaprav tisto pristno in najmočnejše zaznamuje neko lokacijo.

Povrnimo se torej k atu **Rupertu Remarju**. Ata **Rupert** so vsi poznali kot pridnega in po srcu dobrega gospodarja, zato so mu radi prihajali – tako pomagat kot tudi na kakšen kozarček v njegovo klet. Skupaj z družino, ki jo je ustvaril z mojo staro mamo, ki je prišla izpod Krvavca – iz vasi Velesovo, je obdeloval manjšo kmetijo z nekaj njivami in dvema vinogradoma. Rad je posedel pred kletjo na »prešnem plogu« in spil kakšno »kanglco« jabolčnika oziroma »tolcina«, kot mu je sam dejal. Na fotografiji je točno tak, kot se ga spomnim kot otrok. Bil je pogumen, da je pravzaprav iz nič ustvaril to, kar je potem prevzela moja mama in kot drugi gospodar nadaljevala in kar sedaj nekako nadaljujem tudi sam kot tretja generacija – spet **Rupert**. Stare hiše ni več; mama je v sedemdesetih letih pričela graditi novo, v katero smo se preselili še kot otroci. Tudi kozolca s skednjem ni več. Na tistem mestu

Rupert Remar, začetnik hišnega imena Pri Rupertu, ded našega župana Ruperta Goleta

sedaj stoji okrog 150 let star toplar, ki sem ga pred nekaj leti kupil na Zaloki in ga preselil na naš hrib. Za svoja leta je prav trden in prepričan sem, da bo dočakal še kakšno generacijo tudi za mano.

V našem primeru je torej bilo hišno ali domače ime izpeljano zgolj iz imena gospodarja – in ker je bil to pravzaprav prvi gospodar na tej lokaciji, tudi ni bilo kakšnega drugega imena poprej.

Dostikrat se hišno ime pritakne tudi glede na lokacijo, kjer se nahaja. V tem primeru ni bilo tako. In če se bo pri nas še naprej reklo **Pri Rupertovih**, bom pa tudi čisto zadovoljen.

Rupert Gole

Kulturni in šolski utrip

ZA NAMI JE POLETJE V ŠENTRUPERTU

Že kar nekaj let se v Šentrupertu odvijajo kulturne prireditve, ki pod naslovom Poletje v Šentrupertu združujejo dva organizatorja: Festival Brežice in Imago Sloveniae – Podoba Slovenije. Prireditve navadno pritegnejo tudi ljubitelje glasbe iz sosednjih krajev – ne samo iz bivše Občine Trebnje, najbolj vzpodbudno pa je, da je bilo letos – prvič v znova samostojni Občini Šentrupert – bistveno več domačih obiskovalcev. To samo potrjuje, da so se prireditve, ki v pretežni meri posredujejo klasično glasbo, udomačile. To pa je za organizatorja – Občino Šentrupert – največje priznanje.

Festival Brežice – pod dolgoletnim predanim organizatorjem Klemenom Ramovšem – se je razvil iz Festivala Radovljica, letos pa si je nadel latinsko ime SEVIQC – Brežice 2007 – je ponudil tri prireditve, ki so presegle pričakovanja: Pramea Ensemble in La Caprice Boroque v cerkvi svetega Ruperta v Šentrupertu in še Le tendre Amour v cerkvi svetega Frančiška Ksaverija na Veseli Gori. Na vseh teh prireditvah je bilo čutiti nekakšno domačnost, predvsem pa so izvajalci – preprosto: uživali – kot da igrajo iz čiste ljubezni do glasbe. K tej domačnosti pa so prispevali tudi nekateri vinogradniki, ki so podarili svoj cviček za druženje obiskovalcev.

Imago Sloveniae - Podoba Slovenije pa je v sodelovanju z organizatorjem prav tako ponudil dve nadvse kvalitetni prireditvi; najprej je bil to slavni Kvartet Čajkovski v cerkvi svetega Ruperta, v nabito polni cerkvi svetega Frančiška Ksaverija na Veseli Gori pa smo kot očarani prisluhnili koncertu s harmoniko in kitaro – Cesare Chiacchiaretta & Giampaolo Bandini.

Kot sklep Poletja v Šentrupertu pa je z velikim poletnim koncertom nastopil Občinski pihalni orkester svetega Ruperta pod vodstvom dirigenta Boštjana Dimnika in z gosti Katrinas – tokrat v novi izvedbi. Zgledno je bilo tudi vodenje Petre Krnc, nadvse vzpodbudno pa je bilo, da je občina Šentrupert obdarila obetavna glasbenika Občinskega pihalnega orkestra svetega Ruperta Ano Anderlič in Jana Gričarja – seveda pa se je tudi Orkester izkazal s pozornostjo do župana Ruperta Goleta, ki so mu podarili sliko šentruperske cerkve – skupaj z orkestrom.

Kvartet Čajkovski

Cesare Chiacchiaretta & Giampaolo Bandini

Občinski pihalni orkester sv. Ruperta

Če bi hoteli iskati drobne pomanjkljivosti letošnjega Poletja v Šentrupertu, bi jih seveda tudi našli – vendar je prevladovalo veliko nepozabnih trenutkov, ki bodo v nas spodbudili pričakovanje na še bogatejše Poletje v Šentrupertu 2008!

Jože Zupan

STIL QUARTET NA POTI NA TAJVAN

Pred nekaj dnevi smo lahko prisluhnili ubranemu petju Stil Quarteta na gradu Mala Loka, marsikdo se še spominja njihovega nastopa v knjižnici na Mirni, ko je bila predstavitev domoznanske zbirke Janeza Janežiča – zdaj pa je spet novica: Po lanski zmagi v

svoji kategoriji na festivalu Vokal Total v Gradcu se Stil Quartet – dva Trebanjca in dva Mirnčana – odpravlja na Tajvan. Tam jih čaka šest nastopov, vse dogajanje pa bo budno spremljala kamera Janeza Janežiča. Petim fantom pa se bosta pridružili še "Janezovi"

novinarki Živa Zakšek in Petra Krnc, ki bosta med 4. in 15. oktobrom prav tako na potepu po otoku ob Kitajski. Novinarjev, ki pridno spremljajo vse dogajanje tudi v Občini Šentrupert, nekaj dni ne bo – vseeno pa upamo, da dogajanja doma ne bodo ostala neopažena.

Petra Krnc

PRIPOVEDI ILUSTRACIJ

Od 5. do 29. septembra 2007 je bila v Pokrajinskem muzeju na Ravnah na Koroškem razstava *Pripovedi ilustracij* – iz zbirke izvornih ilustracij OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert. Predstavljeno je bilo deset ilustratorjev s stotimi deli, hkrati pa je bilo predstavljeno deset knjig, v katerih so razstavljene ilustracije. Zastopani so bili ilustratorji različnih generacij. Med ilustratorji starejše generacije so bila na ogled dela slikarjev Mare Kraljeve (Vida Jeraj: Iz Ljubljane čez poljane), Franceta Slane (Dim Zupan: Zgodbe o Drekcju Pekcu). Največ ilustracij je imela na razstavi Melita Vovk (Vida Brest: Ptice in grm, Jože Zupan: Srečavanja in Tone Pavček: S črko čez Krko) in še Leon Koporc (Leopold Suhodolčan: Skriti dnevnik).

Srednjo generacijo pa so predstavljali Jelka Reichman in Rudi Skočir – oba z ilustracijami iz mladinskega tiska – ter Lucijan

Rešič (Tone Pavček: Majhen dober dan, Pozdravljeno, zeleno drevo in Vida Brest: Tiho, tiho, srce).

Ilustratorji najmlajše generacije pa so bili Uroš Hrovat (Leopold Suhodolčan: PraMatija ali Bučman), Adriano Janežič – z ilustracijami iz mladinskega tiska in Kristina Krhin (Simona Koščak: Žur in Lila).

Organizatoriki razstave sta bili Liljana Suhodolčan in mag. Simona Javornik; slednja je tudi zbirko strokovno predstavila, izdala pa so še lično zloženko.

Odprije razstave je bilo pripravljeno s polno toplino; dva velika prostora sta bila urejena prav za to razstavo. Številni obiskovalci kar niso mogli verjeti, da razstava predstavlja samo pičlo tretjino ilustracij, ki jih ima šentruperska šola.

Včasih je res treba, da drugod povedo, kakšno bogastvo imamo.

Jože Zupan

Ilustracija: Melita Vovk, iz pesni 'S črko čez Krko', pastel, 2003

pripovedi
ILUSTRACIJ

Iz zbirke
mladinskih ilustracij
OŠ dr. Pavla Lunačka
Šentrupert

KJE JE SREČA DOMA?

Letos sta kar dva profesorja in pisatelja ob svojem življenjskem prazniku dobila knjigo; to sta France Žagar z delom *Na sončni strani šole* in Berta Golob *Kje je sreča doma?*

Če smo Žagarjevo delo predstavili v prejšnji številki našega glasila, se spodobi, da tokrat predstavimo tudi najnovejše delo Berte Golob.

Tudi pisateljica Berta Golob je po svoje povezana s Šentrupertom; kar nekaj njenih del je bilo predstavljeno na šoli, dolga leta je sodelovala z novinarskim krožkom – najbolj odmevni sta bili glasili *Razvozlavamo* jezikovne vozle in *Pravopis*. Večkrat pa je predavala tudi v župnišču – tako staršem kot mladim.

Pisateljica Berta Golob je tudi v tem delu zvesta svoji ljubezni do materinščine; v malo besedah veliko pove.

Pisateljica je znova dokazala, da vsako temo z razumevanjem predstavi, zato še posebej srčno želi, da bi se tematika dotaknila tudi mladih. Največjo bližino

sočloveka začutimo v črtici, ki je zbirki dala naslov: *Kje je sreča doma?* – »Sreča je razdeljena na vse ljudi in se na smeh drži in je nikoli ne zmanjka. Ko se sreča deli, se množi. Ne da se je kupiti in ne prodati, mogoče jo je samo razdati.«

Pisateljica se je v obeh ciklih *Iz česa je kaj?* in *Kje je kaj doma?* ustavljala ob vrednotah življenja, na katere včasih kar malo pozabljamo: dom, družina, domovina, materinščina ... Vse to ustvari tako, da je namenjeno kar najširšemu krogu bralcev.

Tudi to delo je ilustriral Marjan Manček, ki je likovno oživel že kar nekaj pisateljičinih del; oba imata namreč precej stičnih točk; najprej je to iskričnost, domiselnost, ki se ponavlja le toliko, da je razpoznavna, oba težita k zgoščenosti izraza, predvsem pa je pri obeh poudarjena vera v vrednote življenja – ne moreta zakriti, da imata rada svet okrog sebe.

Tudi tokrat je bila prva predstavitev dela v Šentrupertu; na njej sta bila prisotna oba avtorja, Berta Golob in Marjan Manček, prisoten je bil David Tasič iz Založbe Ka-

rantanije, prireditelj sta vodila slavistka Janja Jerovšek in urednik Jože Zupan, sodelovali pa sta tudi Glasbena šola Trebnje in Osnovna šola dr. Pavla Lunačka Šentrupert; trije učenci so že za predstavitev pripravili nadaljevanje posameznih zgodbic; prisluhnimo jim v nadaljevanju.

Jože Zupan

Šola

Šola je sestavljena iz barvic, svinčnikov, težkih torb in zvezkov. Vanje pa pišemo: spise, vaje, račune in nareke. Jaz rada rišem in tudi nareke pišem!

Kuharice v šoli izjemno dobro kuhajo. Zame najbolje naredijo makaronovo meso.

Naša šola je zanimiva, ker je cela obložena z ilustracijami, v knjižnici pa imamo zbirko slikanic v različnih jezikih sveta!

K šoli spadajo odmori: med odmori se učenci na igriščih lovijo, igrajo nogomet ... učenke pa se pogovarjamo in se igramo različne igre

Veliko tudi hodimo na izlete. Takrat je šola za učence: na avtobusu, v bazenu, na kmetiji, v gledališču, na gradu, pri potoku, pri raznoraznih pravljicnih osebah, v cerkvi, pri mlaki in še veliko drugih stvari. Najboljša šola pa je šola v naravi, ker se naučiš biti samostojen in še kaj!

Nekateri učitelji ali učiteljice so prijazni, malo je tistih, ki niso prijazni, nekateri pa so nekaj vmes. Vsak ima svojega najljubšega učitelja! Tega ima najrajši.

Alma Zupan, 4. razred

Družina

Naša družina je štiričlanska. Pred sedmi leti sem dobil sestrico Anamarijo. Spominjam se dne, ko sta z mamico prišli iz porodnišnice. Kar nisem se mogel nagledati drobne štručke. Vsak dan pa so v našo hišo prihajali sorodniki in vse se je vrtelo samo okrog sestrice. Postal sem žalosten, zaželel sem si, da bi bilo spet vse po starem. Že čez nekaj tednov pa sem se privadil. Sestrica mi je postajala čedalje bolj všeč. Smehljala se mi je in stegovala drobni ročici, naj jo vzamem v naročje. Opazil sem, kako hitro raste. Sedaj je v drugem razredu in velikokrat se igrava raznorazne igre. Vesela je, če ji berem pravljice. Je prava navihanka, ki spravi v dobro voljo vso družino.

Vesel sem, ker živim v družini, kjer se dobro razumemo, saj vem, da so nekateri otroci za vse to prikrajsani.

Gašper Gole, 7. razred

Smeh

Pravijo, da je smeh pol zdravja. Smeh človeka kar pozdravi. Smeje se lahko vsak, tudi če je reven ali bogat. Vesela sem, ko obiščem nasmejano babico in dedka. Pa tudi jaz se nasmejem babičinim zgodbam. Smeha pa je veliko v šolskih klopek. Moja sošolka Mojca rada pripoveduje šale, da se nasmejem do solz. Nekateri sošolci pa se od smeha kar valjajo po tleh, seveda, dokler ne pride učiteljica. Prijazen nasmeh spravi v dobro voljo še tako žalostnega človeka. Kadar je moj bratec Aljaž žalosten, ga z nasmehom razveselim.

Moja babica pa večkrat reče: »Kdor se veliko smeje, se počasi stara.«

Tjaša Strajnar, 5. razred

KNJIGA POLETJA

MATILDA

Knjiga pripoveduje o deklici, ki je nekaj posebnega. Zelo rada bere in se iz knjig veliko nauči. Močno si je želela v šolo. Zanimivo pa je to, da ima deklica posebno moč. Kaj vse počne, pa si lahko preberete v knjigi. Ne bo vam žal.

Ana Frelj, 5. razred

ANGLEŠKA KOMUNIKACIJA MED POČITNICAMI

Nekateri učenci naše šole smo lahko angleščino izpopolnjevali tudi med počitnicami. Komunikacijo je poučevala učiteljica Silvija Žele, ki je prišla iz Avstralije. Naučila nas je zelo veliko pesmi in različnih iger. V naši skupini nas je bilo kar 12 učencev, vsi smo se dobro počutili. Takšne počitniške delavnice so zelo dobrodošle, saj popestrijo počitniške dni in izpolnijo znanje v tujem jeziku. Učbenik pa je bil zame knjiga poletja.

Iris Grozde, 5. razred

5 PRIJATELJEV NA OTOKU ZAKLADOV

Med počitnicami sem prebrala knjigo Pet prijateljev na otoku zakladov, kjer nastopajo junaki Rik, Juliana, George in Anne, družino pa spremlja tudi pes Tim. Dogajanje je zelo razburljivo, ena sama pustolovščina. Če imate takšne knjige radi, vam svetujem, da jo preberete.

Katja Povše, 5. razred

ANICA IN ŠPORTNI DAN

V tej knjigi se dogajajo razburljivi dogodki. Nekega dne je Anica od svojega najljubšega prijatelja izvedela, da se sošolci iz Jakoba norčujejo, ker ni znal teči. Anica pa je sklenila, da ga bo ona naučila ponoči, ko ga ne bo nihče videl. Naloga ji je uspela. Knjiga mi je bila zelo všeč, zato sem jo že večkrat prebrala. Pisateljica Desa Muck zna dobro pisati za mlade bralce.

Marta Jaki, 5. razred

TAJNO DRUŠTVO PGC

Knjigo je napisal Anton Ingolič. Pripoveduje o skrivnem društvu, ki so ga ustanovili otroci. Trije fantje skrivaj kradejo risalne žebličke, vsepovsod po šoli in po oglasnih deskah. Nešteto je dogodivščin, ki te pritegnejo k branju. Zelo hitro sem jo prebrala.

Urška Tratar, 5. razred

TAKA PICA JE KRALJICA

Knjiga Primoža Suhodolčana pripoveduje o fantu, ki je bil pri jedi zelo izbirčen. Mama ga nikoli ni vprašala, kaj bo jedel. Vedno je skuhala golaž in solato, te hrane pa fant ni maral. Nekega dne pa ga je le vprašala, kaj bi jedel, fant pa si je zaželel pico in pica je bila potem na krožniku vsak dan, enkrat z marmelado, drugič z ananasom ...

Timotej Šturm, 5. razred

ŽIVLJENJE KOT V FILMU

Ko sem začela brati to knjigo, nisem mogla nehati, saj se dogodki ves čas prepletajo. Že iz naslova je razvidno, da glavna junakinja Julija živi nenavadno življenje, ki se nključno razvija kot po scenariju. V zgodbo sem se vživela in ob vsakem zapletu sem si postavljala vprašanja, kako bi jaz reagirala v takšni situaciji, v kateri se je znašla Julija. Zanimiv je že začetek, ko se Julija preseli in v novem kraju naleti na mnogo ovir. Napetost se stopnjuje vse do konca, ko se zgodi prometna nesreča. Po tem dogodku se začnejo stvari razjasnjevati s pogovorom in vsa resnica pride na dan. Spoznala sem, da je pogovor v pravem trenutku zelo pomemben, saj se lahko tako izognemo nezaželenim posledicam. Všeč mi je, da je srečen konec. Ker sem bila nad knjigo navdušena, sem si kasneje ogledala tudi film. Trikrat hura za Nejko Omahen!

Loreta Jerič, 9. razred

ZELENO JEZERO

To je moja najljubša knjiga, ki sem jo prebrala v tem letu. V njej nastopajo moji vrstniki, zato sem se zlahka vživela v dogajanje. To je bila prava bralna pustolovščina, ki me je prisilila, da sem liste obračala naprej. Pisatelj Luis Sachar si res zasluži visoko priznanje.

Maja Žibert, 9. razred

mentorica slavistka *Janja Jerovšek*

Na mladih svet stoji

Ta veseli direndaj ...

NA OBISKU PRI JAKIJEVIH

Da je Šentrupert svetla točka na slovenskem demografskem zemljevidu, se lahko prepričamo že na prvi pogled – številne novogradnje, vedno bolj polne osnovnošolske klopi in lepo število družin z več otroki, ki živijo zanimivo družinsko življenje. Doslej smo vam predstavili Brcarjeve s štirimi otroki in Gorenčeve s petimi; tokrat pa sem se pogovarjala z Jakijevimi iz Brinja, ki imajo kar šest otrok.

Prav gotovo je vsakdo, ki ga pot vodi iz Slovenske vasi proti Šentrupertu, opazil ogromno gospodarskih poslopij. Ne ve pa vsak, da ob njih stoje družinske hiše, ki jo polni smeh številnih otroških ust. Vera in Stane Jaki se vsak dan spopadata z največjo kmetijo v občini in s šestimi otroki – najstarejši je star dobrih 12 let, najmlajša pa eno leto.

Odpre mi nasmejana Vera z enoletno deklico v naročju, za roko drži malo starejšo dekletce, v ozadju pa še nekaj drobnih otroških obrazov sramežljivo preverja, kdo jih je obiskal. Pospremijo me v veliko jedilnico. Najprej sva v njej sami z Vero, ki v naročju drži enoletno Natašo; počasi pa jedilnico napolnijo še ostali otroci – triletna Diana, šestletni Srečko, devetletna Sonja, Marta, ki ima 11 let, in Gašper, ki jih bo decembra dopolnil 13. Kasneje se pridruži še oče Stane in tudi njegovi starši, ki živijo in pomagajo na kmetiji – mama Marija in ata Alfonz.

»Nedavno je naša jedilnica postala premajhna za našo številčno družino, zato smo garažo preuredili v dovolj prostorno jedilnico,« pojasni Stane na mojo ugotovitev, da imajo srečo, ker je jedilnica dovolj velika. Ko v njej vsi skupaj obedujejo, mora biti prostora za deset ljudi.

Pove še, da se bodo po modernizaciji in številnih naložbah v kmetijo lotili še prenove hiše. Naložbe v kmetijo so bile res velike; po letu 2002, ko je kmetija pripadla Stanetu in Veri, sta jo namreč večkratno povečala. Zdaj imajo kar 72 ha obdelovalnih površin, v moderniziranem hlevu pa 170 krav, od tega 85 molznic, saj je njihova kmetija usmerjena v pridelavo mleka. (Ko

sem glasno razmišljala o tem, kako priročno je, da lahko vse pridelajo doma in jim tako ni treba kupovati veliko stvari, se je Stane le nasmehnil in povedal, da solato,

krompir in še nekaj zelenjave res pridelajo doma, pa tudi z mlekom in mlečnimi izdelki so dobro preskrbljeni, sicer pa morajo prav zato, ker je njihova kmetija usmer-

jena le v eno panogo, mnoga živila vseeno kupovati.)

»Kmetija je res modernizirana, imamo številne stroje, ki opravijo veliko večino fizičnega dela, a kljub vsemu je veliko dela in neprestano moramo biti prisotni,« je razložila Vera, ko vprašam, če jim ostane kaj časa za družinske izlete. Stane še doda, da so vedno vezani na uro, ob jutrih in večerih morajo biti doma, v hlevu. »Ne moreš preprosto zakleniti in oditi. Poleg tega je tudi naš avtomobil postal premajhen – registriran je namreč le za 7 ljudi,« se še nasmehne. Ko so se nedavno odpravili na Brezje, je moral najstarejši Gašper ostati kar doma.

Tako bolj ali manj ostajajo doma, saj jim delo na kmetiji ne dopušča, da bi se vsi skupaj odpravili na daljši izlet. Brez dvoma pa jim ni nikoli dolgčas. »Vedno kdo od otrok kaj poštudira, da se mu vsi smejemo! Še posebej šestletni Srečko večkrat poskrbi za smeh,« doda ata Alfonz, ki po svojih močeh

še vedno pomaga Stanetu in Veri. Stanetova mama Marija pa je v pomoč pri gospodinjskih opravilih, pri oblačenju in hranjenju otrok pa pomaga tudi Veri. Najmlajši – Diana in Nataša – sta na mamo Marijo še posebej močno navezani. Ostali otroci dopoldneve preživljajo v šoli, medtem ko enoletno Natašo pazi mama. Sicer pa so vsi otroci obiskovali vrtec, nanj se trenutno navaja tudi triletna Diana. »Otroci se morajo navaditi družbe in reda,« meni Vera.

Na vprašanje, če država tudi v dejanjih podpira številne družine, je Stane nejevoljno odvrnil: »Država nima posluha za te stvari. Na veliko naznanja vsako spremembo, v resnici pa zelo malo stori za povečanje rodnosti. Da bi se človek odločil za večje število otrok, ker država to podpira, je v naših razmerah popolnoma nemogoče.«

Vera in Stane nista načrtovala tako številčne družine, pravita, da je to prišlo kar samo po sebi. Otroci prinašajo veliko vese-

lje, saj so vsak zase nekaj posebnega, vsak poskrbi za pestro dogajanje v družini. Sprejemajo vse, od veselja, ki ga na primer prinaša Martin uspeh na športnih tekmovanjih, do skrbi, ki jo povzroča Sonjina astma. Sicer pa so Jakijevi otroci izredno mirni in poslušni. Ata Alfonz pravi: »So pridni in disciplinirani, ker vejo, da imamo veliko dela.« Vera pove, da si otroci med sabo tudi pomagajo, starejši pazijo na mlajše in jim pomagajo pri domačih nalogah. Pomagajo pa že tudi pri drobnih gospodinjskih opravilih – Gašper že obvlada nekatere stroje in delo z računalnikom.

Jakijeva družina je res zanimiva – že samo zato, ker njihov način življenja oblikuje spoznanje, da imajo veliko, modernizirano in usmerjeno kmetijo. Še bolj kot to pa jih dela zanimive velika napolnjena jedilnica in šestkratni otroški direndaj.

Mateja Ramovš

Obetavni talent: DAMJAN BRCAR

Glasba je jezik posebne vrste; je jezik, ki ne omejuje, temveč odpira nove prostore. Moč besede je ogromna, a kaj, če ne poznamo jezika, v katerem je spregovorjena ali zapisana?! Glasba te meje z lahkoto presega in tako že tisočletja opravlja vlogo ambasadorke nepoznanih svetov. Ali še drugače: Če bi Bog zares hotel, da se človeštvo, ki je ob gradnji babilonskega stolpa postajalo vse bolj prevzetno, ne bi moglo več razumeti med seboj, mu ne bi zmešal le govornice, temveč bi mu vzel tudi najbolj univerzalno govornico sveta: GLASBO.

Ljudje, ki ustvarjajo ali poustvarjajo kvalitetno glasbo in jo tako posredujejo ostalim, si zaslužijo občudovanje. Med tistimi, ki so se odločili, da bo glasba postala njihov poklic, je tudi 19-letni Šentruperčan **Damjan Brcar**, talentirani pianist. Z učenjem klavirja je začel v Glasbeni šoli Trebnje pri profesorju Zoltanu Petru, kasneje pa nadaljeval z zasebnim učenjem. Njegovo dosedanjo izobraževalno pot je zaznamovala umetniška gimnazija v Velenju, kjer je svoj talent razvijal pod vodstvom profesorice Jožice Grebenšek in njene hčerke Jerneje Grebenšek. Slednja mu je, kot sam pravi, dala enega izmed najboljših nasvetov, kar jih je kdaj dobil. Pred začetkom nekega koncerta mu je na list papirja napisala: "Do konca dvorane!" Nasvet se seveda nanaša na to, naj bo njegov nastop tako intenziven, da bodo tudi poslušalci v zadnjih vrstah dvorane začutili energijo glasbe. "Kmalu sem ugotovil, da mora zares vrhunski glasbenik znati vzpostaviti stik s publiko ter nanjo prenesti misli in občutke, ki so se mu porajali, ko je določeno skladbo odkrival preko vztrajne vadbe," pravi Damjan in doda, da je poleg obvladovanja tehnike in zmožnosti čutenja skladbe zelo pomemben tudi samozavesten odrski nastop.

Že od malega je sodeloval na raznih tekmovanjih (dvakrat je na mednarodnem tekmovanju v Italiji osvojil 2. mesto, letos pa je na državnem tekmovanju z zahtevnim programom (igral je dela Beethovna, Brahmsa, Chopina, Bacha, Škerla in Debussyja) dosegel odlični rezultat: dobil je zlato plaketo in 3. nagrado. Na vprašanje, o čem razmišlja pred pomembnimi nastopi (ki – mimogrede – zahtevajo ogromno miselne koncentracije), odgovori s šalo, v kateri pa je verjetno tudi kanček resnice: "O tem, da se ne bom spotaknil, ko bom šel na oder!" Ko pa začne pripovedovati o tem, kako se počuti, ko sede za klavir, se zresni: "Med izvajanjem skladbe prestopim v drugačno stanje. V trenutku, ko začnem igrati, poskušam skladbo oz. glasbo čim bolj približati publiku, kar se mi zdi, da je smisel glasbenih izvajalcev. Če se je skladba mene osebno dotaknila in mi je všeč, bo zagotovo všeč tudi poslušalcem. Ni mi najbolj pomembno, da odigram tehnično brezhibno, ampak da poslušalci po koncu koncerta odidejo iz dvorane s polno dušo glasbe."

Poleti se je Damjan udeležil mednarodne poletne šole na Madžarskem pod vodstvom profesorja Baranyaya, v prihajajočem

šolskem letu pa bo študij klavirja nadaljeval na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Kasneje pa si želi v okviru študijske izmenjave oditi v Budimpešto na Akademijo Franza Liszta, kjer poučuje omenjeni profesor – Damjanu je njegov pristop blizu, saj zna razvijati učenčev osebni stil. Sicer pa je glasbeno obzorje mladega pianista široko; poleg klasike, od katere mu je najbližja romantična glasba, od skladateljev pa Brahms, so mu blizu tudi druge zvrsti. Sedaj že približno eno leto sodeluje v glasbeni skupini Los fungos locos, ki igra latino jazz – zvrst, ki je, kot že ime pove, kombinacija latino-ameriških ritmov in jaza.

“Ko igraš – pa naj bo solo ali v komorni zasedbi, moraš ves čas hoditi po meji,” pravi Damjan. Gre za lovljenje ravnotežja med željo, da si kot medij, da pustiš, da se glasba pretaka skozte, kar seveda zahteva popolno predanost in odprtost, ter med sposobnostjo ohranitve koncentracije vse do konca nastopa, za kar je potrebna dobra psihična kondicija. Morda pa gre hkrati tudi za lovljenje ravnotežja med dvema različnima svetovoma, med svetom glasbe in realnostjo. Damjan ima sposobnost vrhovodca; ko se sprehaja med enim in drugim, ju med sabo preplete. Ta sposobnost pa se tesno povezuje z njegovo željo, da bi iz klavirja izvelkel čim lepši zvok ter njegovo muzikalnost odkrival vse življenje.

Andreja Udovč

Provansa nam pristaja in me pristajamo njej

UTRINKI S POLETNEGA POTEPANJA

Študentsko srce je vedno polno želja po novem. Vedno želi videti nepoznana obzorja, želi spoznati nekaj novega, želi več vedeti. Zato smo študentje znani po potovalni mrzlici, ki je že pred nekaj meseci zajela tudi štiri šentruperske študentke. Ko je začetno navdušenje malo popustilo in smo se spustile bolj na realna tla, je že skoraj kazalo, da bo načrtovano potovanje po Provansi ostalo le še eno izmed sanjarjenj. A močna želja je sanjarjenje spremenila v realnost in smo za 13 dni zapustile varne roke ljubke Slovenije.

Odločile smo se za Provanso, pokrajino na jugu Francije, in za najbolj študentski način potovanja – za vlak in nočitve v hostlih – hotelih, ki so prijazni do študentskih žepov. Knjižnico smo oropale vseh turističnih vodičev o Provansi in začele izbirati kraje, ki bi jih želele obiskati. Sprva smo imele tisoč želja in idej, kaj vse bomo obiskale, potem pa smo se odločile, da si bomo raje ogledale manj, pa tisto bolj temeljito.

Odkrile smo resnično ugodno ponudbo nizkocenovne letalske družbe, zato smo se odločile, da v Francijo odpotujemo z letalom, nato pa pot nadaljujemo z vlakom. Rezervirale smo letalske karte iz Benetk do Pariza in posebne Interrail vozovnice za potovanje z vlakom. Interrail vozovnice so na-

menjene prav študentom, ki se odločijo za potovanje po Evropi. Vozovnica velja do mesec dni in v tem času lahko v izbranem območju prepotuješ, kolikor želiš. Rezervirale smo tudi prenočišča; potovanje po Provansi je bilo zamišljeno kot zelo dinamično spoznavanje – želele smo obiskati številna stara provansalska mesteca, zato smo si rezervirale poceni prenočišča kar v šestih mestih.

Z vlakom smo se odpravile iz Trebnjega do Benetk, od tam pa nas je letalo pripeljalo v Pariz. Tako smo prvi dan le potovale, nato pa smo v treh dneh raziskale osrednje očarljivosti Pariza. Tri dni je za Pariz malo, a kljub temu smo začutile utrip francoske prestolnice – živahne pariške uličice, po

katerih se gnetejo gruče turistov, astronomsko draga kava, ki smo si jo privoščile, sprehod ob umazani reki Seni, Eifflov stolp, muzej Louvre, Notre Dame ... Pariz nas je očaral!

A naš cilj je bil začutiti stara provansalska mesteca, videti polja sivke, se sprehoditi po značilni provansalski tržnici, odkrivati čare te francoske pokrajine. Izbrale smo Avignon s papeško palačo, kamor je bil za krajše obdobje prestavljen sedež papeža iz Vatikana, obiskale smo Arles, van Goghovo mesto, raziskale smo tudi Aix-en-Provence, mesto vode, ki naj bi imelo skoraj sto vodnjakov, pomudile smo se še v Cassisu z značilno obalo fjordov. V vseh teh mestecih smo želele začutiti vsakdanje življenje

in si predstavljati, kaj se dogaja za tako značilnimi modrimi naoknicami. Ta mesta so tako zelo drugačna od francoske prestolnice; očarala nas je njihova majhnost in prijazni, ustrezljivi domačini. V Parizu dobiš občutek, da vse tako hiti mimo tebe, enostavno nihče nima časa, da bi ti pokazal, kje je neka znamenitost. Pa tudi če bi imel

čas, ti ne bi mogel pomagati – Francozi po naših izkušnjah ne znajo angleško! Domačini s šopki sivke in polno vrečo dobrot s tržnice pa so bili veseli, če so nas lahko kam usmerili. Pomoč smo pa res potrebovale; iskanje naših prenočišč ni bilo ravno enostavno, saj smo morale poiskati pravi avtobus, da smo prišle do njih. A vsa ta is-

kanja so popestrila našo pot. Prijeten pa je tudi občutek, ko s pomočjo zemljevida in prijaznih mimoidočih najdeš, kar si iskal – ob tem pa pozabiš na nevšečnosti, ki jih povzroča 15 kilogramov težak nahrbtnik (to je zgornja meja za težo prtljage na avionih).

Obiskale smo še drugo največje vele mesto – Versailles, vendar nas ni tako navdušilo kot ostala mesteca. Zadnje tri dni našega potovanja pa smo preživele v Nici, mestu ob Azurni obali, blizu Italije. Nica nas je s svojo filmsko obalo in z azurno modrino morja preprosto navdušila – vse ostale načrte smo črtale, da smo lahko kar tri dni tam preživele. Z vlakom smo se odpravile do Trsta, tam pa nas je s farovškim kombijem pričakal prijatelj Lovro in nas varno pripeljal v zavetje domačega Šentruperta.

Za nami je množica doživetij, ki jih ne morejo opisati niti številne fotografije niti popisan list besed. Trinajst dni je izpolnilo naše želje po odkrivanju neznanega in nas obogatilo z novimi spoznanji. Potepanje po Franciji je bilo za nas edinstvena izkušnja; spoznanje, da je vse odvisno od tebe, da moraš uporabiti mnoga znanja in se znajti na način, ki ni opisan v nobenem turističnem vodiču.

Popotnice: Teja Brezovar, Manca Podlogar, Mateja Ramovš in Andreja Udovč

Mateja Ramovš

VABILO

Vabimo udeleženske, ki so že preteklo leto obiskovale vadbo pod vodstvom fizioterapevtke Anite, pa tudi nove članice, da se nam pridružite. Z vajami bomo pričele v ponedeljek, 5. novembra 2007, ob 17.45 v telovadnici OŠ dr. Pavla Lunačka. Pokličite, prosim, na telefonski številki 07 30 40 513 ali 07 34 34 790, da bomo imeli okvirne prijave.

Polona Rugelj, ravnateljica

LJUBITELJICAM PETJA

V Šentrupertu je bila že večkrat izražena želja, da bi ustanovili ženski pevski zbor.

Zdaj smo dobili zborovodkinjo prof. JELKO GREGORČIČ PINTAR, ki je pripravljena voditi tak zbor.

Vabimo žene in dekleta, ki imate posluš in veselje do petja, da se oglasite na prvem srečanju, ki bo v torek, 16. oktobra 2007, ob 19. uri v šoli!

NAJ GLASBA ZDRUŽUJE!

OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert

Novice od tod in drugod

PROJEKT POPESTRITVE JAVNEGA PROSTORA OB DNEVIH EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE OD 22. DO 29. SEPTEMBRA 2007 V KNJIŽNICI PAVLA GOLIE TREBNJE

Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) so nastali kot skupna pobuda Evropske unije in Sveta Evrope. Temeljni vodili sta: vzpodbuditi zanimanje javnosti za varstvo kulturne dediščine in javnosti predstaviti idejo o skupnem evropskem prostoru, skupni kulturni dediščini.

Dneve evropske kulturne dediščine izvajamo letos v Knjižnici Pavla Golie tretje leto. Prvo leto smo posvetili knjigam in knjižnicam z razstavo ter s predstavitevjo različnih ilustratorjev: Petra Škerla, Kristine Krhin in Uroša Hrovata. Pogovore z njimi smo pripravili za učence osnovnih šol.

Naslednje leto so bili Dnevi evropske in kulturne dediščine posvečeni dediščini gradov, utrd in mestnih obzidij. Knjižnica Pavla Golie Trebnje se je odzvala vabilu Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije in smo od aprila do avgusta digitalizirali kulturno dediščino v občini Trebnje. Ob zaključku projekta od 23. do 30. septembra 2006 je bila v Knjižnici Pavla Golie postavljena fotografska in knjižna razstava o gradovih – s predavanjem Igorja Sapača o grajski arhitekturi v občini Trebnje ter pogovor z Markom Kapusom o mirnskem gradu. Naš cilj je bil predvsem vzbuditi zanimanje javnosti za varstvo kulturne dediščine.

Sedemnajsti Dnevi evropske kulturne dediščine so bili letos od 22. do 29. septembra. Posvečeni so bili najpomembnejšemu slovenskemu arhitektu Jožetu Plečniku, enemu izmed klasikov arhitekturne ustvarjalnosti 20. stoletja. Čeprav je od arhitektove smrti minilo pol stoletja, je zaradi njegove zapuščine zgodovinski spomin nanj več kot neizbrisljiv. Plečnikovo arhitekturo kot bogastvo oblik in duhovnih vsebin odlikuje iskanje odgovorov na temeljna vprašanja človeškega bivanja, kot so prostor, lupina, svetloba in raba plemenitih gradiv, ki so danes skorajda že nedosegljiv ideal. Hkrati njegovo delo pomeni neprecenljivo množico idej, iz katerih so in še bodo črpali številni rodovi. Dogodki in prireditve ob letošnjih Dnevih

evropske kulturne dediščine zato predstavljajo sprejemanje utrinkov spodbud za danes in jutrišnji dan.

V naši Knjižnici smo se tudi letos odločili, da se bomo ukvarjali z vsebino, ki je povezana z arhitekturo. Bolj kot samemu Plečniku in njegovemu ustvarjalnemu opusu smo se posvetili arhitekturi in urbanizmu v našem domačem okolju. Da bi bilo dogajanje zanimivo za najširši krog ljudi, smo se odločili, da se bomo ukvarjali z javnim prostorom v naseljih (trg, park, ulica) z vidika arhitekturno-urbanističnih kvalitiet.

Strokovna predavanja je pripravil arhitekt Rupert Gole, župan Občine Šentrupert; predavanja so potekala od 24. do 27. septembra v Trebnjem, na Mirni, v Šentrupertu in v Mokronogu. Skozi predavanja smo ugotavljali pomanjkljivosti in tudi kvalitete obravnavanih javnih prostorov.

Skozi projektno urbanistično arhitekturno delavnico z otroki od 27. do 31. avgusta 2007, ki so jo vodili študentje višjih letnikov Fakultete za arhitekturo in zaposleni v Knjižnici, smo poskušali razviti predloge za poseg v posamezen javni prostor. Na podlagi najboljših idej otrok smo v Trebnjem izbrali "3D ljudi v parku". Izdelek bo izdelal sponzor Akripol d. d., vendar bo postavljen šele 20. novembra 2007, na dan splošnih knjižnic. Na Mirni je izbran izdelek v obliki klobuka. Material za izdelavo sponzorira Dana d. d., v Šentrupertu pa je izbran izdelek v obliki paviljona v gotskem slogu pred cerkvijo, izdelalo ga je Mizarstvo Vavtar Štefan. V Mokronogu pa so se odločili za izdelavo bose noge v obliki fotelja. Sponzorstvo izdelka je prevzelo Trimo d. d. s svojim podizvajalcem. Tako bomo popularizirali dogajanja v sklopu DEKD, saj je del rezultatov urbanistično arhitekturnih

delavnic prenesen neposredno v prostor. Pripravljeni predlogi izdelkov otrok pa so razstavljeni na posameznih enotah knjižnice in na ogled med Dnevi evropske kulturne dediščine.

Vzporedno smo pripravili razstavo razvoja urbanih središč Trebnjega, Mirne, Šentruperta in Mokronoga z razstavo starih razglednic iz zasebne zbirke zbiratelja Draga Nahtigala; že desetletja se ukvarja z raziskovanjem in zbiranjem takšnega gradiva. Nekaj tega gradiva je zbral v knjigi *Podobe dežele ob Temenici in Mirni*: kraji iz občine Trebnje na starih razglednicah. Ti dokumenti pričajo o oblikovanju in statusu posameznih javnih prostorov znotraj omejenih naselij.

Idejni vodja zasnove urbanistično arhitekturnih delavnic je Rupert Gole, univ. dipl. inž. arhitekture, asistent na Fakulteti za arhitekturo in župan Občine Šentrupert; okrog sebe je zbral študente za arhitekturo

z našega področja in arhitekta Damjana Popelarja. Skupaj z zaposlenimi v Knjižnici Pavla Golie Trebnje so kresali ideje in izpod spretnih prstov otrok so pod strokovnim vodstvom nastali zanimivi izdelki, ki bodo popestrili javni prostor posameznih krajev. K razmišljanju o popestritvi kraja so prav gotovo pripomogli uvodni predavatelji, ki so udeležence delavnic popeljali skozi kraj; v Trebnjem je bil to Franc Vehar, na Mirni

Marko Kapus, v Šentrupertu Rupert Gole in v Mokronogu Stane Peček.

Projekt je bil zelo široko zastavljen; prav vsi smo veliko pridobili in se učili drug od drugega. Skupna ugotovitev je, da imajo otroci izredne zamisli in jim je vredno prisluhniti.

Milena Bon, direktorica Knjižnice Pavla Golie Trebnje, koordinatorica projekta

**Knjižnica Pavla Golie Trebnje obvešča,
da bo odslej njena enota v Šentrupertu odprta
vsak ponedeljek od 12. do 16. ure,
ob sredah pa od 14. do 19. ure!**

Na svidenje!

Upravna enota Trebnje poroča:

BAROMETER KAKOVOSTI

Povečanje kakovosti storitev in približevanje storitev državne uprave državljanom predstavlja enega ključnih ciljev razvoja slovenske javne uprave. Tudi v Upravni enoti Trebnje si stalno prizadevamo za dvig ravni kakovosti pri upravnem in drugem poslovanju, pri tem pa uporabljamo različne sisteme, orodja in modele, s katerimi sistematično vzpostavljamo, spremljamo, korigiramo in nadgrajujemo naše notranje poslovanje in predvsem poslovanje s strankami v upravnih postopkih. Za izboljšanje poslovanja je predvsem pomembno ugotoviti, v kolikšni meri so stranke zadovoljne z našimi storitvami in kakšne predloge imajo za izboljšanje našega poslovanja. S tem namenom poleg letnega ugotavljanja zadovoljstva strank od meseca maja 2006 izvajamo tudi redno mesečno ugotavljanje zadovoljstva strank v upravnih postopkih, imenovan barometer kakovosti. V ta namen je Ministrstvo za javno upravo pripravilo standardiziran vprašalnik, ki je strankam na voljo na vidnih mestih na lo-

kacijah upravne enote oziroma na krajevnih uradih, prav tako pa se vprašalnik prilaga vsem odločbam oziroma sklepom, s katerimi se zaključi postopek, sprožen na zahtevo stranke. Tako ima vsaka stranka možnost, da po opravljeni storitvi oceni delo upravne enote in poda svoje mnenje ter predloge za izboljšanje. V upravni enoti vprašalnike obdelamo vsak koledarski mesec posebej, rezultati anketiranja pa so objavljeni na spletni strani e-uprave:

<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/javniStran.euprava?pageid=130>.

Zavedamo se, da imajo stranke na eni strani visoka pričakovanja do storitev državne uprave in njihovih uslužbencev, ki to storitev nudijo. Na drugi strani pa je razveseljivo, da Upravna enota Trebnje in uslužbenci ta pričakovanja v večji meri tudi izpolnjujemo. Rezultati anket mesečnega ugotavljanja zadovoljstva strank namreč kažejo, da so stranke s ponujenimi storitvami Upravne enote Trebnje zadovoljne, saj znaša povprečna mesečna ocena 4,70 (naj-

višja možna ocena je 5). Iz analize anket je razvidno, da stranke zaznajo kvaliteto opravljene storitve in to razliko v delu tudi prepoznajo in zapišejo svoja zaznavanja v anketah. Stranke pogosto pri izpolnjevanju vprašalnikov pohvalijo naše delo in konkretne uslužbenke in uslužbence, kar nam daje priznanje za delo, gotovo pa tudi vzpodbudo, da si bomo še naprej prizadevali k doseganju kakovostne in učinkovite javne uprave. Predvsem pa je dobrodošlo, kadar nam stranke pustijo kakšen predlog, kajti izkušnje strank nam pomagajo pri izboljševanju našega poslovanja. Učinkovitost našega dela je zato mogoča samo s partnerstvom z državljanke in državljani.

Zato vabimo vse, ki se na takšen ali drugačen način srečujete s storitvami Upravne enote Trebnje, da preko anketnih vprašalnikov ocenite naše delo in nam tako pomagajte, da ga še izboljšamo.

Upravna enota Trebnje

SOCIALNI DEMOKRATI SPOROČAJO ...

Spoštovane občanke in spoštovani občani,

po tej poti vas želimo seznaniti o novi organiziranosti stranke Socialnih demokratov v naši mladi občini. Le-ta je bila izvedena v skladu z določbami Statuta stranke SD, ki narekuje na območju bivše občine Trebnje ustanovitev Območne organizacije SD Trebnje, hkrati pa ustanoviti občinske odbore; eden izmed teh je tudi Občinski odbor Šentrupert. Tako je bila 15. junija 2007 na Debencu ustanovljena Območna organizacija SD Trebnje.

Občinski odbor SD Šentrupert je že izvolil predsedstvo; predsednica je Andreja Grozde. V Občinskem odboru SD Mokronog – Trebelno je predsednik Srečko Starič, v Občinskem odboru SD Trebnje pa Nace Sila.

Naj predstavim še sestav predsedstva Območne organizacije SD Trebnje: predsednica Edita Dobaj, tajnik Ljubo Dobaj (Mokronog-Trebelno), člani predsedstva pa so še: Andreja Grozde (Šentrupert), Zoran Remic in Nace Sila (Trebnje), Srečko Starič (Mokronog-Trebelno), Marko Veselič (Trebnje) in Martina Zorenč (Šentrupert). Predsedstvo je na svoji prvi seji 3. julija imenovalo za blagajničarko Andrejo Grozde.

Naš občinski odbor želi delovati povezovalno in sodelovati tako z občani kot tudi uresničevati skupne interese naše občine s člani drugih političnih strank ter s sosednjimi občinami. Pri prizadevanjih za dobro občine imamo vsi enak cilj: Pospeshevati njen razvoj in delati v dobro vseh občanov.

V kratkem bomo oblikovali tudi spletno stran Območne organizacije SD Trebnje, na kateri boste lahko spremljali aktivnosti vseh treh občinskih odborov. Tam boste tudi našli elektronski naslov, na katerega nam boste lahko pisali o svojih idejah in predlogih. O vseh novostih in aktivnostih vas bomo sproti obveščali, lahko pa obiščete tudi spletno stran stranke SD na naslovu <http://www.socialnidemokrati.si/>, kjer boste našli marsikaj zanimivega.

Pred nami so novi cilji in novi izzivi, ki jih želimo dosegati skupaj z vami, zato vas prijazno vabimo v naše vrste – združeni bomo močnejši!

Andreja Grozde, predsednica

OBVESTILO VODJE POLICIJSKEGA OKOLIŠA

Jesen je čas, ko se ljudje veliko zadržujejo v vinogradih, saj je čas trgatve, nabiranja gob in kovanja. Občani puščajo vozila nezavarovana, odklenjena, v vozilih pa puščajo vrednejše predmete, torbice, mobilne telefone. Prav tako puščajo odklenjene zidanice oz. vikende, kar pa storilci kaznivih dejanj lahko izkoristijo.

Kljub opozarjanju policisti ugotavljamo, da občani še vedno puščajo v odklenjenih vozilih in nezaklenjenih zidanicah oz. vikendih torbice, denarnice in vrednejše predmete. Policisti apeliramo na občane, da predmetov ne puščajo v vozilih, zidanicah oz. vikendih. Istočasno pa opozarjamo lastnike vozil in vikendov, da le-te zaklepajo in zapirajo okna.

V jesenskem času se morajo udeleženci v cestnem prometu prilagajati vremenskim spremembam (jutranja megla, deževni dnevi), zaradi katerih postanejo ceste vlažne oz. mokre, s tem pa tudi bolj spolzke in kot take nevarne za vožnjo. Zaradi tega vse udeležence v cestnem prometu opozarjamo in prosimo, da hitrost svojih vozil prilagajajo trenutnim prometnim razmeram.

Zaradi opravil na poljih opozarjamo uporabnike kmetijske mehanizacije, da očistijo, preden se vključijo v javni promet in tako zagotovijo varno udeležbo v prometu tudi drugim udeležencem. Če pri opravilih na polju pride do onesnaženja ceste, prosimo, da jo očistijo in s tem preprečijo morebitne prometne nesreče zaradi splozkega vozišča (onesnaženje ceste je prekršek po zakonu o varnosti cestnega prometa).

Vse občane in občanke prosimo, da o morebitnem pojavu sumljivih vozil in oseb takoj obvestijo Policijsko postajo Trebnje na

telefon 07 3462700 ali na številko 113, priporočamo pa tudi, da si zapišejo registrsko številko sumljivega vozila, kajti le s skupnimi močmi lahko preprečimo marsikatero kaznivo dejanje in pripomoremo k bolj varnemu bivanju v našem okolju.

Skupaj za varnost - vaša policija!

Janez Šenica, vodja policijskega okoliša
Edvard Fišter, komandir postaje, policijski inšpektor II.

OBVESTILO

ZAVAROVALNICA TILIA d. d.

obvešča, da bo na našem območju namesto sedanjega svetovalca **Miha Zupančiča**, ki odhaja v pokoj, novi svetovalec **JAROSLAV VOJNOVIČ**, Rakovnik 18.

Lahko ga dobite na številki

07 30 47 350 ali 041 496 459.

Izkoristite dodatne ugodnosti in popuste pri vseh zavarovanjih!

Vaša Zavarovalnica TILIA

STEKLASOVA POHODNA POT

vabi na

TRADICIONALNI JESENSKI POHOD v soboto, 13. oktobra 2007, ob 8.30 v Šentrupertu

Program:

Od 7.30 naprej: stojnice na trgu

Ob 8.30: Pozdravni nagovor in nastop Občinskega pihalnega orkestra sv. Ruperta

Ob 9.00: Odhod s trga na pohod

Pridružili se nam bodo tudi konjeniki, vodniki psov in zmajarji

Po vrnitvi na trg bo kostanjev piknik.

Pričakujemo vas s pečenim kostanjem,
kranjskimi klobasami, moštom in harmoniko!

PRISRČNO VABLJENI!

Občina Šentrupert, TD Šentrupert, PD Polet Šentrupert

ŠentRUPERT

GLASILO OBČINE ŠENTRUPERT • LETO: IX /3. • jesen 2007 • USTANOVITELJICA: OBČINA ŠENTRUPERT - zanjo: RUPERT GOLE • UREDNIŠKI ODBOR: Jože Zupan, urednik, Mateja Ramovš, pomočnica urednika; člani: Polona Rugelj, Mirko Simončič, Andreja Udovč; zunanji sodelavec: Jože Uhan • OBLIKOVANJE IN PRELOM: Jože Pavlič • TISK: Grafika Novo mesto, d. o. o. • Glasilo izhaja štirikrat letno • Naklada: 1000 izvodov • Po zakonu o DDV se za glasilo plačuje 8,5% davek od prometa proizvodov • Glasilo je za občane Občine Šentrupert brezplačno •